

CONCEPTVERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP DONDERDAG 11 APRIL 2013 OM 19.30 UUR

Voorzitter: de heer J.J. Visser/burgemeester B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer E.P. Cassee, de heer P.R. van Doorn, de heer J.C. van der Hoek,
de heer C. Mooij en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 39 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek (VVD), mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer W. van Haga (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (Sociaal Lokaal), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Jongh (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), de heer B. Jonkers (SP), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij Haarlem), mevrouw D. Leitner (D66), de heer J. van de Manakker (Sociaal Lokaal), de heer A.P. Marselje (D66), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (VVD), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (Fractie Reeskamp), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer R. Schaart (PvdA), mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer P. Schouten (Sociaal Lokaal), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer M. Snoek (CDA), de heer E. Veen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).
Afwezig: -

OPENING

De VOORZITTER: Hartelijk welkom allemaal. De vergadering is geopend. [19.30 uur] In het bijzonder heet ik de fans op de tribune welkom, die hier om allerlei verschillende redenen aanwezig zijn. Zij zijn aanwezig omdat er een onderwerp is dat hen boeit, maar ook in het kader van ons project Gast van de raad. Mensen worden dan uitgenodigd om iets van het raadswork te zien. Leuk dat u daar belangstelling voor hebt. Ik hoop dat u een welbestede avond zult hebben.

Voordat we met de inhoud van de vergadering beginnen, zou ik u willen vragen om op te staan om twee ex-raadsleden te gedenken. Zoals u bekend, is onlangs ons oud-raadslid Wim Catsman overleden. Hij is afgelopen week begraven. Daar waren velen van ons bij aanwezig. Wim Catsman was lid van onze raad voor het CDA in de periode 2002-2010. Na de verkiezingen in 2010 is hij als schaduwraadslid actief bij onze raad betrokken gebleven. Op 28 februari hebben we Wim – hij was toen al ernstig ziek – de penning van verdienste van de stad Haarlem aangeboden. We herinneren hem ons als een actief en betrokken raadslid en we genoten van zijn humor.

Ook moeten we de heer Jan van Os herdenken. Jan was in de periode tussen 1998 tot 2006 raadslid voor de VVD. Hij was actief in de commissies Onderwijs, Welzijn, Sport en Recreatie en ook in de toenmalige commissie Kunst en Cultuur. Net als de heer Catsman was de heer Van Os op tal van terreinen maatschappelijk actief in Haarlem. Zo zullen we ons hem dan ook herinneren. Ik stel voor dat we een moment stilte in acht nemen.

We gaan dan over tot de orde van de dag.

1. VRAGENUUR

De VOORZITTER: We beginnen met het vragenuur. Daarvoor hebben zich vijf sprekers gemeld. We beginnen met vragen over het loten voor het middelbaar onderwijs van het CDA, D66 en de VVD.

De heer SNOEK: Het loten is ook dit jaar weer op een drama uitgelopen, misschien nog wel meer dan in de jaren daarvoor. Voor het eerst maken we nu namelijk mee dat leerlingen voor de tweede maal uitgeloot worden, 28 maar liefst. Eind 2012 heeft het CDA een motie ingediend om de gemeentelijke betrokkenheid hierbij te beëindigen, in de hoop dat scholen zo meer verantwoordelijkheid in het proces zouden nemen en misschien ook wel wat meer creativiteit aan de dag zouden leggen. In de discussie over deze motie werd betoogd dat de gemeente slechts een faciliterende rol heeft in dit proces. Onze vraag is of het bij het college bekend is dat bij betrokken ouders de indruk bestaat dat de scholen zich gebonden voelen aan de door de gemeente vastgestelde procedure. Deelt de wethouder het beeld van het Haarlems Dagblad, dat de gemeentelijke rol in het proces typeert als ‘regisseur’ van het proces?

De heer RUTTE: Dit jaar is door het aanscherpen van de norm door de middelbare scholen een verlaging ontstaan van het aantal leerlingen met een atheneumadvies en een verhoging van het aantal kinderen met een havo-advies. Dat was al in november of december bekend, toen de voorlopige adviezen door de basisscholen aan de leerlingen en de ouders werden gegeven. Deze informatie lijkt niet gebruikt om de verdeling van de plaatsen op de middelbare scholen te bekijken en opnieuw in te delen, om te zorgen voor een betere match tussen vraag en aanbod. Dat heeft tot gevolg gehad dat onevenredig veel aankomende havisten zijn uitgeloot, en dat onevenredig veel open plekken beschikbaar waren op het atheneum bij verschillende scholen in de regio. In het Haarlems Dagblad van 5 april, waar de heer Snoek ook aan refereert, staat dat de gemeente vindt dat de schoolbesturen eerder de gevolgen van een strenger toelatingsbeleid hadden moeten onderkennen, en dat er onvoldoende aandacht besteed is aan het creëren van nieuwe plaatsen voor havisten. Deelt het college de conclusie dat men ervan wist, maar dat er niet gehandeld is? Hoe ziet u uw eigen rol daarin in retrospectief, en ook nu? Veel ouders vragen of het mogelijk is om bij de scholen in Haarlem-Zuid extra ruimte te creëren. Kan de wethouder aangeven of dat überhaupt mogelijk is?

Mevrouw KERBERT: Ook wij moesten in de krant lezen dat voor kinderen in Haarlem een tweede loting moest worden georganiseerd. D66 vindt dat loting eigenlijk überhaupt niet nodig zou moeten zijn, want vrije schoolkeus staat voor ons voorop. Met een gedwongen tweede loting in Haarlem zijn we wel heel ver af van het principe dat kinderen en ouders hun eigen afweging moeten kunnen maken. Kinderen worden nu naar de Schoter Scholengemeenschap gestuurd. Waar is dan de keuze gebleven? Het argument dat alle scholen in Haarlem in principe door de inspectie goed worden bevonden, kan wat D66 betreft geen doekje voor het bloeden zijn. Er blijken, zoals ook de VVD aangaf, te weinig plaatsen voor havisten beschikbaar te zijn om onze kinderen ook een schoolkeus te gunnen. Dat is een verdrietige zaak voor een stad als Haarlem, met een groot aantal hoogopgeleide inwoners. In aanvulling op de door ons onderschreven vragen van het CDA en de VVD hebben wij de volgende vragen. Waarom hebben betrokkenen – in de eerste plaats de schoolbesturen en de gemeente – ondanks leerlingvolgsystemen, statistieken, monitoring en overleggen, het tekort aan havoplaatsen niet voorzien en er niet naar gehandeld? Bent u het met D66 eens dat de nieuwe regelgeving rond Cito en schooladviezen zal leiden tot nog meer vraag naar mavo/havo- en havo/vwo-plaatsen? Hoe spoedig kunnen wij maatregelen verwachten van u en van de Haarlemse schoolbesturen? Bent u het met D66 eens dat er geen sprake is van vrije schoolkeuze als er maar één school plaats heeft, en dat dit ook gevolgen kan hebben voor Haarlem als aantrekkelijke woonstad? En de laatste vraag: hebben we dan eigenlijk wel voldoende plekken en voldoende diversiteit aan plekken hier in Haarlem?

Wethouder NIEUWENBURG: Er bestaat een onderscheid in de vragen. Het CDA heeft het vooral over de rol van de gemeente in het loten. Daarop heb ik de volgende antwoorden voorbereid. U vroeg of het de wethouder bekend is dat bij de ouders de indruk bestaat dat scholen gebonden zijn aan door de gemeente vastgestelde procedures. Ik maak u erop attent dat wij de regeling Aanmelding en inschrijving voortgezet onderwijs jaarlijks opstellen. Dat doen wij met de schoolbesturen. Zij zijn daarin ook zelf regisseur. Alle partijen dragen dus gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het toepassen van de regeling. U vroeg of ik het beeld van het Haarlems Dagblad deel, dat stelt dat de gemeente in het proces de rol heeft van regisseur. Nee. In de regeling wordt nadrukkelijk gesproken van regievoering, met als inhoud het coördineren van de uitvoering van de regeling. Vervolgens stelde de VVD vooral vragen over de overloop van havisten. Het strengere toelatingsbeleid was bekend. De toepassing ervan volgde vlak voor de aanmeldperiode tussen 15 februari en 15 maart. Dit wordt veroorzaakt doordat leerlingen nog na de jaarwisseling diverse toetsen maken, onder andere de NIO-toets en in veel gevallen de Cito-eindtoets. Het gevolg is dat de adviesgesprekken vlak voor de aanmeldperiode plaatsvinden. Vanwege de gewijzigde normen hebben de scholen voor het voortgezet onderwijs contact gezocht met de basisscholen om het advies door te spreken. Dat is elk jaar gebruikelijk. Deze gesprekken hebben tot de dag voor de afstemmingsvergadering plaatsgevonden. Dat heeft er ook toe geleid dat de scholen voor voortgezet onderwijs pas op die datum inzicht hadden in de aantallen per afdeling. Op dat moment werd duidelijk dat, ten opzichte van de eerdere jaren, er meer leerlingen met een havo-advies aangemeld waren. Men wist ervan, maar overzag op dat moment de indeling en afstemming niet. Dat is voor mij ook vatbaar voor evaluatie. Ik vind dat daarop geanticipeerd moet worden. In de commissie heb ik u al gezegd dat dit onderwerp van gesprek met de schoolbesturen is. We zullen dit na de plaatsingsprocedure met elkaar bespreken. Veel ouders vragen of het mogelijk is om in Haarlem-Zuid extra ruimte te creëren. U vroeg of ik kan aangeven of dat mogelijk is. De scholen voor voortgezet onderwijs in Haarlem-Zuid hebben volle klassen. Zij hebben aangegeven dat deze klassen ook echt heel vol zitten. Er is een plaatsingsgarantie op de Schoter Scholengemeenschap. Dat weet u. Morgenochtend komen alle schoolbesturen weer bijeen, met de coördinator. Dan zal de stand van zaken worden doorgenomen. Het gaat dan om de plaatsing van de 28 uiteindelijk uitgelote leerlingen. Naast de plaatsing op de Schoter Scholengemeenschap worden ook andere opties besproken. Ik kan u pas daarna informeren over de uitkomst, en dat zal ik dan ook doen. D66 stelde vragen die eigenlijk ongeveer op hetzelfde neerkomen. De eerste vraag was volgens mij hetzelfde als die van de VVD. Dat antwoord wilde ik dus maar niet herhalen. U vroeg of ik het met u eens ben dat geen sprake is van vrije schoolkeuze als er maar één school plaats heeft, en dat dit gevolgen kan hebben voor Haarlem als aantrekkelijke woonstad. Ik maak u erop attent dat er in totaal 3500 leerlingen zijn die dit keer een keuze kenbaar konden maken. In de regio Kennemerland, en met name in Haarlem, hebben wij meer dan 10 scholen voor voortgezet onderwijs. Dat zijn allemaal scholen van een behoorlijke kwaliteit en diversiteit. Allemaal staan ze op een betrekkelijk korte afstand. Keuzevrijheid is er dus zeker. Van die 3500 leerlingen zijn er uiteindelijk 28 die op dit moment nog onderwerp zijn van selectie. Daarover is zeer nauw contact, zowel vanuit de schoolbesturen als vanuit de gemeente. Uiteindelijk wordt door hen en door mij als coördinator bemiddeld om ervoor te zorgen dat zij op een goede plek naar school kunnen. Ik heb u net uitgelegd dat dit morgen onderwerp van gesprek is. Dat is wat ik u daarover op dit moment kan meedelen. Voor deze restcategorie aan leerlingen betreur ik het uiteraard dat hun eerste keuze niet gehonoreerd is. Er is echter intensief overleg en daarbij wordt ook gekeken naar een maatwerkoplossing.

Mevrouw KERBERT: Graag zou ik alsnog een reactie willen op onze tweede en vierde vraag.

De heer SNOEK: Als de wethouder van mening is dat de schoolbesturen verantwoordelijk zijn, ook voor de procedure, en dat de gemeente slechts coördineert, waarom treedt de gemeente dan op als woordvoerder? De schoolbesturen verwijzen journalisten en ouders

door naar de coördinatoren, terwijl zij verantwoordelijkheid zouden moeten dragen voor dit proces. Zou u als gemeente niet terughoudend moeten zijn in de woordvoeringslijn rondom dit onderwerp?

De heer RUTTE: Wanneer heeft de afstemmingsvergadering plaatsgevonden? En hoe ziet u uw eigen rol in dat proces? Hoe is uw rol geweest bij dat afstemmingsoverleg, als voorzitter van het overleg tussen de besturen van de basisscholen en die van het voortgezet onderwijs? En hoe ziet u dat in de toekomst voor u?

Wethouder NIEUWENBURG: Waarom de woordvoering vanuit de gemeente plaatsvindt, is eigenlijk betrekkelijk eenvoudig. Er is rondom die woordvoering voortdurend contact met de schoolbesturen. We hebben in Haarlem ongeveer tien verschillende schoolbesturen. We moeten voorkomen dat leerlingen elke keer naar verschillende schoolbesturen verwezen worden. Daardoor ontstaat er in de media ontzettend veel verwarring over de interpretatie van de regeling die wij met de schoolbesturen hebben afgestemd. Daarom treedt de coördinator hierin als woordvoerder op, met goedvinden van de schoolbesturen. Ik heb net gezegd wat daarin namens het gemeentebestuur mijn rol is. De rol van mijzelf persoonlijk is dat ik met die coördinator en zo nodig ook met de schoolbesturen zelf intensief contact heb. Ook ik wil dat leerlingen naar een goede school kunnen, liefst natuurlijk naar de plek van hun eerste keuze. Nogmaals: dat lukt in heel veel gevallen. Ik ben daar als wethouder deze week natuurlijk zeer nauw en intensief bij betrokken. Ik kom dan op de tweede en vierde vraag van D66. De tweede vraag gaat vooral over het Cito en de schooladviezen. In mei vindt wederom de evaluatie van de regeling plaats. De opgedane ervaringen worden dan opgenomen in de nieuwe regeling en in de planning. Wat betreft de vierde vraag: er zijn voldoende plekken in het voortgezet onderwijs in de stad. Er zijn meer dan 10 scholen in de regio met een grote diversiteit in afdelingen, ook in de directe nabijheid. In de eerste ronde waren 118 leerlingen niet op de school van hun keuze geplaatst. Nu is dat aantal 28. Met hen vindt intensief overleg plaats.

De VOORZITTER: De volgende vragen worden gesteld door het CDA en gaan over de sluiting van de Koepelgevangenis.

De heer SNOEK: Op 5 april jl. demonstreerden de werknemers van de Koepelgevangenis in Haarlem. In mijn gesprek met de voorzitter van de or aldaar is me duidelijk geworden dat onder de medewerkers grote onzekerheid heerst over behoud van werkgelegenheid in de regio; dit in tegenstelling tot eerdere berichten in de media. Daarin leek het dat de werkgelegenheid in de regio behouden zou blijven. Men is er niet gerust op dat de heer Teeven zijn toezegging zal waarmaken en ging dus demonstreren. Burgemeester Krikke in Arnhem ziet zich met dezelfde situatie geconfronteerd. Samen met de commissaris van de koningin aldaar is hij een lobby gestart richting het kabinet voor behoud van de werkgelegenheid in de regio. Onze vraag aan de burgemeester is dan ook heel eenvoudig: bent u bereid om, net als uw collega in Arnhem, samen met de commissaris van de koningin richting het kabinet ten strijde te trekken voor behoud van werkgelegenheid in onze regio?

Burgemeester SCHNEIDERS: Het is natuurlijk zeer te betreuren dat de Koepelgevangenis op termijn gesloten wordt, in het bijzonder voor het personeel. Het heeft daar jarenlang met veel toewijding zijn taken uitgevoerd. Anderzijds weten we allemaal dat de rijksoverheid voor een grote bezuinigingsopdracht staat. Kennelijk kiest men ervoor om concentratie toe te passen in het gevangeniswezen. Een groot aantal gevangenis en een paar grote gevangenis blijven dan over. Daarvan ben ik persoonlijk op de hoogte gesteld door de staatssecretaris, die zo netjes was om mij daarover te bellen. De eerste vraag die ik hem stelde was hoe het zit met de werkgelegenheid. Hij antwoordde daarop dat uitgangspunt is dat mensen van werk naar werk worden begeleid. De mensen die thans in de Koepelgevangenis werken, kunnen dan weer aan het werk in ofwel de nieuwe gevangenis in Zaanstad, ofwel in het detentiecentrum op Schiphol. Dat zijn de berichten die ik van de staatssecretaris kreeg. Voor de werkgelegenheid moeten we dus niet lokaal kijken, maar naar een zekere arbeidsmarktregio. Zaanstad en Schiphol kunnen gewoon tot

dezelfde arbeidsmarktregio gerekend worden als Haarlem. Het is natuurlijk heel vervelend als personeel dat nu op de fiets naar het werk kan straks met de auto moet, maar dit zijn de feiten zoals ze gesteld zijn. Ik vind het wel jammer dat je, als er op vrijdag een demonstratie is, op donderdag wordt uitgenodigd met de vraag of je alsjeblieft langs wil komen om ook je mening te geven. Dat kan natuurlijk niet op dergelijke termijnen. Als je dan heel veel stennis maakt omdat de burgemeester of andere collegeleden niet aanwezig zijn, vind ik dat niet netjes. Ik heb daarover ook een e-mail gestuurd aan de voorzitter van de ondernemingsraad. Ik heb gezegd: als u van mening bent dat er een gesprek moet komen, dan kunt u uw argumenten nog eens komen toelichten. Wij hebben natuurlijk ook onze lijnen naar Den Haag. We kunnen dan kijken wat we voor u kunnen doen. Tot op heden is er volkomen radiostilte. Dat is dus lastig. Dan nog even de vergelijking met Arnhem. Als ik het goed zie, is het zo dat de werkgelegenheid daar echt uit de regio verdwijnt. Dat is bij ons anders. Daarom ligt het niet in de rede dat wij een lobby gaan starten. Dan is er namelijk de komende tijd nog heel wat te lobbyen. Er moet wel echt iets heel ernstigs aan de hand zijn, wil een gemeentebestuur tegen de plannen van de rijksoverheid in het geweer komen.

De VOORZITTER: Ik meld even dat wethouder Van der Hoek nog niet aanwezig is. Hij moet namelijk als wethouder van Sport ergens een eerste bal gooien. Nou is hij niet zo sportief, hoor ik wethouder Cassee hier zeggen. Nee hoor, hij heeft mij verzekerd dat hij zo spoedig mogelijk naar de raadzaal zou komen. Ik sla daarom de vraag die hij zou beantwoorden even over, en ga naar de PvdA inzake het Sterrencollege.

De heer AYNAN: Ik ga even terug naar het thema onderwijs. In ons coalitieakkoord staat dat wij het verbeteren van zwakke scholen willen stimuleren. Dat is een van de redenen geweest om voor onze vmbo-scholen nieuwbouw te plegen. Leerlingen zullen daarbij goed onderwijs in een goed gebouw krijgen. Wij werden dan ook onaangenaam verrast toen wij in het Haarlems Dagblad lazen dat het Sterrencollege door de onderwijsinspectie op sommige onderdelen als zwak is beoordeeld. Daarom hebben we de volgende vragen. Bent u door het Sterrencollege of door Dunamare Onderwijsgroep op de hoogte gebracht van de beoordeling van de onderwijsinspectie van het Sterrencollege? Naar aanleiding van de beoordeling is de Inspectie een traject van intensief toezicht gestart. Wat houdt dit intensieve toezicht in? Het Sterrencollege heeft van de inspectie ook een plan van aanpak moeten maken om de zwakke punten te verbeteren. Kent u dit plan, en wat is er inmiddels aan acties ingezet? Heeft u het vertrouwen dat de school weer tot goede prestaties zal komen?

Wethouder NIEUWENBURG: Wij zijn inderdaad door het schoolbestuur op de hoogte gesteld van de beoordeling door de onderwijsinspectie. Het intensief toezicht behelst het volgende. De inspectie heeft geconstateerd dat de school zwak presteert. De school heeft daarop een verbeterplan gemaakt met daarin aandacht voor het verbeteren van het niveau van de leerlingen, hun motivatie en de didactische vaardigheden van leerkrachten. De inspectie wil dat dit verbeterplan wordt aangescherpt en heeft intensief contact met het schoolbestuur om daadwerkelijk verbeteringen te laten zien. Ze gaat dit toetsen aan de kwaliteitscriteria waaraan alle scholen moeten voldoen. Het Sterrencollege heeft ook een plan van aanpak moeten maken om haar zwakke punten te verbeteren. Het schoolbestuur is op de hoogte van de details van dit verbeterplan. Het heeft de bestuurlijke verantwoordelijkheid om hierin tot de gewenste kwaliteit te komen. Tijdens het overleg met het schoolbestuur, dat ik als wethouder Openbaar Onderwijs regelmatig heb, word ik ook geïnformeerd over de voortgang daarin. In de schoolleiding zijn wijzigingen doorgevoerd. Dat heeft u ook in de pers kunnen lezen. Ook is hierover een verklaring uitgegaan door het bestuur. Een interim-schoolleider heeft de opdracht uitvoering te geven aan dit plan. Ik heb er vertrouwen in dat de school weer kwaliteit gaat leveren. U heeft gesteld dat er een mooi gebouw is. Dat klopt. Er is een veilige omgeving. Dat klopt ook, en dat geeft ook de Inspectie aan. Ook de tussenrapportages geven aan dat er sprake is van een stijgende lijn. Ik heb er ook vertrouwen in dat deze zal leiden tot structurele verbetering.

Mevrouw KERBERT: Ik hoor u zeggen dat u geïnformeerd wordt en op de hoogte blijft. Bent u ook voornemens om actief iets te doen, te vragen of we kunnen faciliteren, of iets in die trant?

Wethouder NIEUWENBURG: Wij faciliteren natuurlijk op verschillende manieren. Allereerst gebeurt dat in de vorm van het schoolgebouw. We hebben in ruimtelijke zin behoorlijk geïnvesteerd en gefaciliteerd in het vmbo. Daarnaast is het motiveren van leerlingen primair een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Uiteindelijk hebben ook wij een rol in het kader van verzuim en leerplicht. Daar zitten wij bovenop.

De VOORZITTER: De volgende kritische vraag wordt gesteld door D66 inzake het faillissement van Lips.

De heer DE IONGH: ABN AMRO heeft een persoonlijk faillissement aangevraagd voor de heer Lips. Hij is de eigenaar van een deel van het Brinkmann-complex. D66 heeft hierover de volgende vragen. Valt het Brinkmann Complex onder dit persoonlijk faillissement van Lips, of onder de bedrijven van Lips waarvoor nog geen faillissement is aangevraagd?

Heeft het faillissement gevolgen voor de nu lopende werkzaamheden van Lips in Brinkmann, en komt dit werk bijvoorbeeld stil te liggen? Hebt u een idee wat de gevolgen zijn voor de gemeente als mede-eigenaar en lid van de vereniging van eigenaren als dat deel van Brinkmann in een faillissement terechtkomt?

Wethouder CASSEE: Het persoonlijk faillissement is aangevraagd. Dat regardeert niet de Brinkmann, want dat is eigendom van de Lips Capital Group. Uit de kerstboom is dat een balletje, en niet meer dan dat. Het heeft daarvoor voorlopig geen consequenties. Er is ons verzekerd dat het werk niet stil komt te liggen. Wat zijn de gevolgen, mocht het faillissement onverhoeds doorslaan van privé naar een aantal of alle vennootschappen van Lips? Wij kunnen dat niet goed overzien. In de categorie 'toeval bestaat niet, maar synchroniteit wel' heeft het college afgelopen dinsdag een notitie vastgesteld die wij binnenkort met de commissie Ontwikkeling zullen bespreken. Daarin komt een aantal alternatieven aan de orde. De faillissementsvariant zullen we daarbij in beslotenheid met u bespreken.

De VOORZITTER: De Actiepartij wil vragen stellen over RIBW-locatie De Herberg.

De heer VRUGT: Mijn vragen gaan over De Herberg, het voormalige Vitae Vesper. Van een bewoner hebben wij begrepen dat het gebouw gefaseerd leeg komt te staan. Dat verbaast ons een beetje. Het is weliswaar een tijdelijke opvang, en dat was vanaf het begin bekend, maar het is nog volstrekt onduidelijk wat er met dit gebouw gaat gebeuren. Het gebouw is van Pré Wonen. Ook verbaast dit ons vanuit de inhoudelijke kant. Tot op heden was het verhaal in het Regionaal Kompas dat het aantal voorzieningen voor begeleid wonen nog altijd een tekort laat zien. Dat verklaart onze vragen. Klopt het dat bewoners uit De Herberg fasegewijs uit het gebouw worden gezet en dat het gebouw dus leeg komt te staan? Waar gaan de tijdelijke bewoners heen? Is voor alle bewoners adequate vervangende doorstroomruimte beschikbaar? Wie levert die ruimte, en hoe wordt het begeleid en beschermd wonen gewaarborgd waar dat nodig is? Is elders een vergelijkbare hoeveelheid kwalitatieve beschermdwonenplekken beschikbaar voor de huidige groep? Is elders een vergelijkbare hoeveelheid kwalitatieve plekken gereedgekomen voor de opvang in het algemeen waar het gaat om de doelgroepen die de RIBW bedient? En tot slot: wat gebeurt er met het ontruimde gebouw van Vitae Vesper? Dreigt er onnodige leegstand? En zo ja, wat gaat u daar op korte termijn aan doen?

Wethouder VAN DER HOEVEN: Zo snel als u de vragen stelde, kon ik niet schrijven. Ik zal u daarom in hoofdlijnen antwoorden. Als u het goed vindt, ga ik nog even terugluisteren wat al uw deelvragen waren. Uw hoofdvraag is of het klopt dat het gebouw gefaseerd leegkomt. Ja, dat klopt. Voor zover ik weet, was dat ook de afspraak met de buurt. We zouden het gebouw tijdelijk inzetten, zodat mensen konden uitstromen naar andere adequate voorzieningen. Gebeurt dat ook? Ja, dat gebeurt, zoals naar de flat aan de Stresmanlaan. Een aantal van de bewoners van Vitae Vesper is daarnaar doorgestroomd. Dat is in mijn optiek een adequate voorziening, die ook past in de doorstroming. Zo

plaatsen we mensen dus gefaseerd en volgens plan over naar een specifieke voorziening. Op wat er met het pand gaat gebeuren en de overige deelvragen zal ik u later antwoorden.

2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Kan iedereen zich vinden in de agenda zoals deze voorligt?

De heer VRUGT: Graag wilde ik agendapunt 11 opwaarderen voor het indienen van een motie, en ook alleen maar daarom.

Mevrouw BOSMA: De VVD zal de aankondigde motie vreemd over de afvalcontainers niet indienen.

De VOORZITTER: Prima. Daarmee wordt de agenda vastgesteld.

3. VASTSTELLING ONTWERPNOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DONDERDAG 21 MAART 2013

De VOORZITTER: Heeft iemand opmerkingen over de ontwerpnotulen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Op pagina 23 zegt mijn fractiegenoot De Jongh over het krediet voor de Martin Luther Kingschool: "Is deze 6 miljoen euro onderdeel van die 10 miljoen euro?" Daarbij is hij vergeten te noteren dat de vraag is: "Of komt die 6 miljoen euro nog bovenop de 10 miljoen euro die daar al voor staat?" Het gaat dus om 16 miljoen euro, en dat blijkt niet uit de huidige tekst. Graag dus een aanvulling.

De VOORZITTER: Dat klinkt heel plausibel. Hiermee zijn de notulen vastgesteld.

4. INGEKOMEN STUKKEN

De VOORZITTER: Wil iemand iets opmerken over de ingekomen stukken?

De heer FRITZ: Stuk 6a is de beantwoording van onze vragen over werkervaringplaatsen bij de politie. We zijn blij met het antwoord, maar we willen wel graag in de commissie op de hoogte gehouden worden van het vervolg. U antwoordt namelijk dat u naar de politie gaat om te overleggen. We zouden graag het vervolg horen. We zullen het stuk niet agenderen, maar wel ontvangen we graag een briefje als hier meer over bekend is.

VOORZITTER: Met alle plezier. Daarmee zijn de ingekomen stukken ook afgerond.

HAMERSTUKKEN

5. AFRONDING VERKENNING REGIONALE ICT-SAMENWERKING MET HAARLEMMERMEER (2013/96808)

6. SAMENWERKINGSOVEREENKOMST RVOB – JANSSTRAAT 46 (2012/477712)

7. VASTSTELLING STRUCTUURVISIE SCHALKSTAD 2025 (2013/24748)

8. VASTSTELLING BESTEMMINGSPLAN INDISCHE BUURT NOORD (2013/42731)

De VOORZITTER: De hamerstukken zijn bij dezen vastgesteld.

HAMERSTUKKEN MET STEMVERKLARING

9. OVERDRACHT EIGENARENONDERHOUD CULTUURPODIA (2013/371423)

De heer MULDER: GroenLinks is erg blij met dit besluitpunt. Het is al jarenlang een overweging om dit zo te doen. Het is eigenlijk ook wel uniek. We hebben vernomen dat er elders in het land ook belangstelling voor is om het eigenarenonderhoud te scharen onder het gebruikersonderhoud van de gebruikers van de panden. Zij zitten daar in en weten het beste wat er aan de hand is. Bovendien: op deze manier proberen zij 75.000 euro per jaar te besparen die wij aan bezuinigingen hebben opgelegd. Dit is dus wat ons betreft weer een stapje richting een regiegemeente. Wij complimenteren het college en de podiadirecteuren met deze nieuwe zet.

De heer FRITZ: Als de Haarlemse culturele instellingen samenwerken en samen met de gemeente de schouders eronder zetten, komen er heel mooie dingen tot stand. Dat hebben we al vaker gezien. Ook dit is daar een voorbeeld van. Het is iets waar de meerderheid van de raad al langer om vraagt. Ik sluit me aan bij GroenLinks dat dit een groot compliment waard is, zowel voor de podia als voor het college. Wij zijn hier heel blij mee en stemmen van harte in.

De heer DE IONGH: De cultuurpodia zijn een belangrijke aanjager van de economie in Haarlem. Elke verbetering in de bedrijfsvoering daar is dus gewoon heel goed. Wij zijn ervan overtuigd dat, omdat zij dicht tegen onderhoudszaken aan zitten, zij het onderhoud veel beter in handen kunnen hebben. Zij zijn er heel enthousiast over, en wij ook. We hopen dus dat het de resultaten zal leveren waar we op hopen.

De heer HILTEMANN: Wij zijn ook blij met de stap die nu gezet is. Ook zijn we blij met de toezegging van de wethouder dat hij bij de overeenkomsten aandacht zal hebben voor het feit dat deze constructie er niet toe mag leiden dat het ene cultuurpodium het andere meesleept als het fout gaat.

Mevrouw OTTEN: Ook de VVD vindt dit een goed plan. Het past goed in het coalitieakkoord. Samen met de bezuinigingsopgave van de gemeente speelt dit plan in op de huidige omstandigheden. Belangrijk voor de VVD is ook dat door dit plan de programmering gewaarborgd blijft. Uiteraard juicht de VVD het ondernemerschap van de directie toe. We zijn blij dat de cultuurpodia gaan samenwerken.

De VOORZITTER: Daarmee is het voorstel vastgesteld.

10. ONDERHOUD VASTGOED (2012/471809)

De VOORZITTER: Ik moet hier even een opmerking bij maken. Besluitpunt 1 wordt: "Als uitgangspunt wordt ambitieniveau 3 aangehouden, conform NEN-norm 2767." Het is maar dat u het weet. Wie wil een stemverklaring afleggen?

De heer VAN HAGA: Jammer dat u dat net heeft gezegd, want dat was precies mijn stemverklaring. De nuancering van kapitein Cassee was natuurlijk uitermate belangrijk. We gaan hier namelijk geen ongedekte cheques meer tekenen. We stellen ambitieniveau 3 vast en gebruiken dat als richtlijn. Vervolgens meldt de wethouder zich weer en dan gaan we aan de slag.

Mevrouw RAMSODIT: Er zijn 426 gemeentepanden waarvan we niet weten hoe het staat met het onderhoud. Dat is natuurlijk een enorme zorg. De PvdA denkt dat het voorliggende plan daarin een helpende hand kan bieden. We hebben nog wel twee aandachtspunten aan de wethouder meegegeven. Het eerste is om snel te komen met het onderscheid tussen strategisch en niet-strategisch vastgoed. Je weet dan ook wat je straks in de markt kunt zetten. Het tweede is: denk ook aan de risicopanden die ons geld kunnen gaan kosten en anticipeer daarop. Met die twee aandachtspunten hebben we er voldoende vertrouwen in.

De heer DE IONGH: Het vastgoed is goed in beeld gebracht. Nu is de vraag: hoe staat het erbij? Wij zijn het erg eens met ambitieniveau 3. Dat is een niveau waarbij je onderhoud pleegt waarbij het niet beter, maar ook niet slechter wordt. Eigenlijk is het het minimum. We kijken alleen met angst en beven uit naar de resultaten van het onderzoek dat moet aantonen welke panden aan dit niveau voldoen en welke allemaal niet. Dat is dus de grote vraag. We zijn erg benieuwd hoe we dat moeten oplossen. Ik neem namelijk aan dat er in de komende jaren wel wat geld aan besteed moet worden. De vraag is dan hoe we dat het beste kunnen doen: door verkoop, door investeringen? In ieder geval: dit is een goed begin om de zaak goed in beeld te krijgen.

De VOORZITTER: Daarmee is het voorstel vastgesteld.

12. INVOERING ONTHEFFING VOOR STRAATOPTREDENS (2013/6602)

De heer MARSELJE: Gesteund door veel partijen in de raad heeft D66 vorig jaar een breed gedragen motie over straatmuziek ingediend. De nu voorliggende uitwerking wijkt op een aantal punten af van die motie. Wat betekent dit voor ons stemgedrag? In de motie werd nog uitgegaan van een zekere kwaliteitswinst, die we nu niet terugvinden. Wel is sprake van een mogelijkheid tot intrekking van de vergunning op basis van overlast. Een aantal uitwerkingspunten, zoals de 200 m die men na een kwartier moet opschuiven – liefst natuurlijk zonder de mogelijkheid na een kwartier weer op dezelfde plek terug te keren – vinden wij nog niet terug in deze papieren. Waarschijnlijk zijn dit soort zaken onderwerp van een vervolgbesluit door raad of college. Dat geldt ook voor de door mij in de raad voorgestelde singer's corner op een plek die niet tot hinder kan leiden, waar twee uur op zaterdag of anders zondag zonder uitheffing zou moeten kunnen worden gemusiceerd. Een actief beleid aangaande het bestrijden van uitbuiting was ook onderdeel van onze motie. U gaf als voorzitter toen al aan dat dit in een separaat proces zou moeten plaatsvinden. We vertrouwen er daarom op dat hiervoor de nodige aandacht zal bestaan. Het nieuwe beleid zal zich moeten bewijzen, waarbij de handhaving een doorslaggevende rol zal moeten spelen. We hebben er ondanks de afwijkende uitwerking voldoende vertrouwen in om voor te kunnen stemmen.

De heer RUTTE: De VVD als liberale partij legt dit voorstel langs de liberale meetlat, in tegenstelling tot de voorgaande spreker. Hij legde het langs de muzikale meetlat.

De heer MARSELJE: Dank.

De heer RUTTE: Er is maar een liberale partij, en dat is de VVD. Dat moge duidelijk zijn.

De heer MARSELJE: Zo lang dat moet worden onderstreept, is het twijfelachtig.

De heer RUTTE: Dat zullen we dan nog wel meemaken. Langs die liberale meetlat zijn we niet zo voor het verbieden. Ook zijn we niet zo voor het beperken van vrijheden. Aan de andere kant vinden we ook het beperken van overlast van groot belang. Wat nodig is, is een goede balans daarin. Die is hier gevonden. We steunen het voorstel.

De heer FRITZ: In de motie worden wat ons betreft ons twee dingen gevraagd. Aan een daarvan wordt op een goede manier tegemoetgekomen. Dat steunen we. D66 constateerde ook al dat nog een onderdeel ontbreekt, namelijk het tegengaan van de uitbuiting voor zover die er is. We hebben daar in de commissie uitgebreid met u over gesproken. U hebt gezegd dat u daar nog nadere maatregelen in zult nemen. Met die toezegging kunnen wij instemmen met het voorstel.

De heer SNOEK: De motie-Marselje voor muziek hebben wij destijds juist vanwege het bestrijden van uitbuiting gesteund. Dit doet helemaal niets tegen uitbuiting. Voor het CDA zou het niet vanzelfsprekend zijn om een zwaar middel als een ontheffing tegen blokfluiten in te voeren, alleen maar vanwege de geluidsoverlast. De eerste twee punten die de heer Marselje zojuist in zijn stemverklaring opnoemde, zijn wat ons betreft juist waar het niet om gaat. De burgemeester heeft in de commissie echter toegezegd dat dit wel degelijk een haakje biedt. Wat hier nu wordt geregeld, kan helpen om misstanden te

voorkomen. Dat is voor ons al genoeg. Ieder haakje moet aangegrepen worden. We houden hem dan ook graag aan de toezegging dat nadere maatregelen voor het tegengaan van uitbuiting nog zullen volgen.

Mevrouw SIKKEMA: Wij vinden het prima dat mensen maximaal een kwartier krijgen om ergens te musiceren, ook om de overlast te doen verminderen. Wij vinden echter dat de ontheffing net iets te veel regeldruk voor de straatmuzikanten oplevert, en net iets te weinig toevoegt in de aanpak van uitbuiting. Daarom zullen wij tegenstemmen.

De heer SCHOUTEN: Wij denken dat deze oplossing een stap in de goede richting is, al zal ze geen oplossing bieden voor alle problemen. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan de muzikanten op de Grote Markt, die denken daar een soort monopoliepositie te hebben. Zij jagen goedwillende amateurmuzikanten weg. Ik denk dat de identificatieplicht daarin toch mogelijk een drempel opwerpt.

De heer VRUGT: Net als GroenLinks zien wij te weinig toegevoegde waarde in deze regeling, met name vanwege het feit dat eventuele misstanden hiermee niet kunnen worden opgelost. Dat zegt het college zelf ook al in het stuk. Er is wellicht een haakje, zoals het genoemd wordt. Als we daartegen wegstrepen welke problemen deze regeling zal opleveren, blijft het saldo nul.

De VOORZITTER: Er zijn geen andere stemverklaringen. Daarmee is het voorstel vastgesteld.

13. DELEGATIEBESLUIT (2013/49902)

De heer VAN DRIEL: Als de raad een besluit neemt, hoort de raad ook zelf te beslissen over bezwaarschriften. Het raadsbesluit is daaraan aangepast, waarvoor dank aan het college. Wij kunnen dan ook instemmen met het delegatiebesluit in deze vorm.

De VOORZITTER: Daarmee is het voorstel vastgesteld.

BESPREEKPUNTEN

11. EVALUATIE ACTIEPROGRAMMA MINDER REGELS, MEER SERVICE 2012 EN VASTSTELLING ACTIEPROGRAMMA 2013 (2013/12540)

De heer VRUGT: “Minder regels, meer service” klinkt natuurlijk heel plezierig. Dat kan hier en daar nuttig zijn. Andere regels hebben hun nut en worden niet geschrapt. Ik kom dan op het andere onderdeel: meer service. Wij concluderen daarbij heel eenvoudig dat men er ook van moet kunnen uitgaan dat de regels worden gehandhaafd. We kunnen met zijn allen rustig constateren dat de capaciteit van de handhaving op allerlei terreinen simpelweg tekortschiet. Daarmee staat de service onder druk. Vandaar onze motie.

Motie 11.1: Meer service, meer surveillance over minder regeltjes

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 11 april 2013, in beraadslaging over het actieprogramma Minder regels, meer service, constaterende dat:

- hier en daar overbodige regeltjes zijn geschrapt;
- er altijd regels overblijven die helaas onvermijdelijk en functioneel zijn;
- meer service in de perceptie van velen dan ook betekent: adequate handhaving op die helaas onvermijdelijke regels, in het kader van rechtsgelijkheid, vertrouwen in de democratie, et cetera;
- de capaciteit van de afdeling Handhaving evident tekortschiet om deze service in de praktijk ook in voldoende mate te bieden;

spreekt zich erover uit:

- dat het verminderen en vereenvoudigen van regelgeving onverminderd voortgang moet vinden;

11 april 2013

- dat er gelijktijdig naar gestreefd moet worden het serviceniveau van de gemeente te verhogen;
 - dat handhaving als sluitstuk van bestaande c.q. resterende regelgeving maximaal gewaarborgd dient te zijn in de gemeentelijke dienstverlening;
 - besluit dat bij verdere reorganisaties en bezuinigingen de afdeling handhaving wordt ontzien ten opzichte van de overige gemeentelijke taken;
- en draagt het college op in het kader van de huidige discussie over de sponsoring door Spaarnelanden na te gaan in hoeverre deze sponsorgelden in de toekomst kunnen worden ingezet ter versterking van de handhavingstaken van de gemeente Haarlem en de raad hierover binnen enkele maanden te rapporteren, en gaat over tot de orde van de dag.”
- Ondertekend door: de Actiepartij en de SP.

Mevrouw HOFFMANS: Nog niet zo heel lang geleden hebben wij in de commissie Bestuur een voorstel voor de procesgang van de kerntakendiscussie besproken. Wat mij betreft loopt deze motie op die discussie vooruit. Ik snap de timing daarom niet zo goed. Misschien ook loopt de motie hier bewust op vooruit, in de hoop dat wij daar intrappen. Wij zullen echter niet voor deze motie stemmen.

Mevrouw LEITNER: Ik kan me grotendeels aansluiten bij GroenLinks. Ik vind deze motie zeker creatief. Daar hebben wij ook waardering voor. De motie loopt echter vooruit op een discussie die we nog breed in deze raad zullen voeren. Wij zullen haar daarom niet steunen.

De heer SNOEK: Dank voor uw motie. Het CDA, de PvdA en de Ouderenpartij zijn van mening dat communicatie- en marketingbudgetten juist ingezet moeten worden voor Haarlemse evenementen en verenigingen. Hoewel wij ook voor meer handhaving zijn, steunen we deze motie niet.

De heer DE JONG: Ik heb deze motie een aantal keren moeten lezen voor ik haar begreep. Wat ons betreft moeten sponsorgelden terug naar de belastingbetaler, en niet anders worden ingezet. Deze motie zullen wij zeker niet steunen.

Mevrouw LANGENACKER: We sluiten ons aan bij het CDA. We gaan nu niet mee met deze motie. Ook sluiten we ons aan bij onder andere GroenLinks: laten we deze discussie voeren bij de kerntakendiscussie.

De heer HILTEMANN: We stemmen niet in met de dekking die hier tegenover staat. We gaan hier daarom niet in mee.

Burgemeester SCHNEIDERS: Dit gaat over allerlei portefeuilles, dus antwoordt de voorzitter van het college. Stel dat het zo is dat er bij Spaarnelanden sprake zou zijn van een grotere winstuitkering aan de gemeente omdat de gelden niet meer aan sponsoring worden besteed, dan vloeien die natuurlijk eerst naar de algemene middelen. Het is dan eerst aan de raad om te bepalen waar het geld aan wordt uitgegeven. Dat kunnen we nu niet met deze motie vast bestemmen. Dat is het advies vanuit het college.

De VOORZITTER: Wie steunt deze motie? Dat zijn de Actiepartij en de SP. Daarmee is de motie verworpen. Wie wil een stemverklaring afleggen over het voorstel? Niemand. Het voorstel is daarmee aangenomen.

14. AANPAK BEGELEIDING (ZWERF)JONGEREN (2012/482033)

De heer RUTTE: De VVD is geschrokken van het aantal jongeren dat formeel niet dakloos is, maar dat wel de hele dag zwerft en uit het zicht van instanties verdwijnt. Voor de VVD is altijd helder geweest – en zo staat het ook in ons verkiezingsprogramma – dat jongeren op school zitten of aan het werk zijn. Voor zwerfjongeren is specifieke aandacht nodig. Helaas is het nog steeds niet gelukt om die specifieke aandacht op een acceptabel niveau te krijgen. De oplossing wordt nu dan ook weer gezocht in verder onderzoek. Wij brengen hier het initiatief van de VVD en de Fractie Van Hoeijen voor een werkhotel uit

2004 in herinnering. Het werkhotel is een combinatie van een woon-, leer- en werktraject. Mevrouw Koper schijnt dat heel erg grappig te vinden.

Mevrouw KOPER: Ik zal het even aan de rest van de raad uitleggen. Ik vind het mooi dat u het nu over de Fractie Van Hoeijen heeft, want vorige keer had u beide niet-VVD-leden alweer onder u geschaard.

De heer RUTTE: Ach, dat is dan een detail geweest. Mevrouw Van Hoeijen heeft dat destijds ontwikkeld toen zij nog deel uitmaakte van de VVD-fractie. De heer Hagen was destijds lid van de VVD-fractie. Het voorstel is destijds ingediend door de VVD en mede door uw partij gesteund. Het toenmalige college heeft het project destijds teruggebracht naar het veel kleinere project Kamers met kansen. We hebben het oorspronkelijke concept van de VVD voor het werkhotel nog eens serieus laten bekijken. Kamers met kansen en Spaarnezicht boeken allebei resultaten, maar zijn te beperkt in capaciteit. Zaken die in het kader van het Regionaal Kompas moeten gebeuren, lijken nu goed geregeld. Het is nu echter zaak om de groep waarover ik in het begin sprak – de kinderen en jongeren die formeel niet dakloos zijn, maar die wel de hele dag over straat zwerven – eindelijk de aandacht te geven die zij verdient.

De heer AZANNAY: Laat ik beginnen met een compliment aan het college. Vorig jaar werden we geconfronteerd met het feit dat het project Nieuwe kansen zou worden beëindigd, omdat er geen subsidie meer was. Het college heeft nu beloofd dat het het project gaat continueren met een onderzoek. Het onderzoek is besproken in de commissie Samenleving. Daarin staat dat Nieuwe kansen en In balans worden samengevoegd. Dat is iets moois. Ik vind dat je de krachten moet bundelen, in plaats van dat je eilandjes gaat creëren. Mijn complimenten daarvoor. Daarbij zijn we ook blij om te horen dat Spaarnezicht nu structureel financiering heeft. Voorheen heeft Spaarnezicht het altijd moeilijk gehad. Ik wil even stilstaan bij dat onderzoek. In de commissie Samenleving heb ik al aangegeven dat ik in de afgelopen zeven jaar meermalen heb geroepen wat in het onderzoek staat. Zoals u en anderen weten werk ik dagelijks als jongerenwerker. Ik heb ook regelmatig te maken met dit type jongeren. Je bent dan soms machteloos als je niet weet waar je ze naartoe moet sturen. In de nota staat natuurlijk dat ruim 70% van deze jongeren geen enkele vorm van dagbesteding kent. Ik denk: wat verwachten we dan? Op een bepaald moment zullen ze afglijden, raken ze verslaafd aan drugs of alcohol. Ze komen in aanraking met politie en justitie. Als je tijdig maatwerk biedt en aan de slag gaat, voorkom je heel veel problemen. In de nota staat: hoe meer dagbesteding, hoe meer problemen op straat je voorkomt. We willen het niet alleen over een vangnet hebben. Dat is belangrijk, maar je hebt instrumenten nodig. In mijn ogen gaat het daarbij om huisvesting. Zonder huisvesting kun je wel hulpverleningsintakegesprekken voeren, maar je moet iets te bieden hebben. Als je geen dagbesteding hebt – in de vorm van een leer-/werktraject, inkomen of werk – kun je praten als Brugman, maar dan kom je nergens. Vier jaar geleden zat ik aan de overkant. Toen dienden we ook een motie in over meer werk voor kwetsbare jongeren. De motie is toen aangenomen, maar deze is tot nu toe nooit uitgewerkt. Waarom is hier nooit uitvoering aan gegeven? Het college heeft onzes inziens uitgebreid onderzoek gedaan. Daarbij is een aantal feiten boven water gekomen. We weten dat huisvesting, dagbesteding, inkomen en zorg van belang zijn. Het college is echter nog bezig met een extra onderzoek om te kijken welke vorm van woonbegeleiding nodig is. Ik zou zeggen: doe dat vooral niet. We zijn niet de enige stad die te maken heeft met kansarme jongeren. Er zijn steden in het land die tal van succesvolle projecten in het leven hebben geroepen. We zullen een raadsbrede motie indienen over de huisvesting van kwetsbare jongeren.

Motie 14.1: Huisvesting kwetsbare jongeren

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 11 april 2013, constaterende dat:

- de uitstroom van zwerfjongeren uit Spaarnezicht moeizaam verloopt en niet altijd succesvol is, omdat er een tekort is aan passende stabiele huisvesting voor kwetsbare jongeren;
- het college bezig is met een onderzoek naar de precieze vraag van passende huisvesting en dagbesteding;
- veel gemeenten deze fase van onderzoek al voorbij zijn (zie eindrapport ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport);

overwegende dat:

- passende stabiele huisvesting en volwaardige dagbesteding cruciaal zijn voor de ontwikkeling van jongeren;
- de positie van de kwetsbare jongeren verbeterd moet worden, door passende huisvesting, inkomen, dagbesteding en zorg;

verzoekt het college:

- om samen met alle ketenpartners en wooncorporaties een plan van aanpak op te stellen om de problemen rondom huisvesting voor kwetsbare jongeren invulling te geven;
- om te kijken of mogelijkheden tot het opzetten van een werkhoezel in dit plan van aanpak meegenomen kunnen worden;
- dit plan na het zomerreces aan de raad te presenteren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: GroenLinks, de Actiepartij, Sociaal Lokaal, de PvdA, de SP, D66, de Fractie Reeskamp, de VVD, het CDA, Haarlem Plus en de OPH.

Mevrouw KOPER: We begrijpen uit het onderzoek en de nota dat er veel stappen zijn gezet. Er is echter nog een hele slag te slaan. Wat de PvdA betreft – en ik heb de VVD hetzelfde horen zeggen – zijn jongeren tot 27 jaar aan het werk of zitten op school. Nu hoorden wij vandaag dat in het concept sociaal akkoord de quotumregeling voor arbeidsgehandicapten van tafel is geveegd. Wij maken ons dan ook zorgen over de groep jongeren die daarmee wellicht een kans had gekregen om aan het werk te komen. We hopen dan ook dat de 100.000 banen die zijn toegezegd ook voor deze groep een oplossing bieden. Laat ik beginnen met te zeggen dat wij blij zijn met de structurele financiering van Spaarnezicht. We hebben daar als raad lang voor geknokt. Wel willen daar graag een aandachtspunt bij meegeven. Jongeren die vanuit Spaarnezicht doorstroomden en die huisvesting nodig hebben – daar heeft de heer Azannay al het nodige over gezegd – hebben ook begeleiding nodig. Spaarnezicht is een regionale voorziening. Er zijn ook jongeren die niet in het Haarlemse budget zitten. Ook zij moeten natuurlijk gewoon geholpen worden in de begeleiding naar een betere toekomst. Ik herhaal nog even de punten die wij als PvdA van belang vinden. Aan preventie moet echt aandacht besteed worden. Uit de nota blijkt dat het voortijdig schoolverlaten een cruciaal moment is om bepaalde dingen te kunnen voorkomen. Zoals al eerder aangekondigd zal mijn collega Aynan op dit punt binnenkort met een initiatiefvoorstel komen. We gaan het straks hebben over het brede sociale domein. Wat de PvdA betreft moet de aanpak van deze groep jongeren ingebed worden in dat brede sociale domein, zodat zij daarin een structurele plaats krijgen.

Mevrouw BREED: Ook D66 is blij, met name omdat de interne begeleiding bij Spaarnezicht nu geregeld is, en omdat zwerfjongeren niet gedwongen worden om zich naar de toegang tot het brede centrale toezicht te begeven. Dat is in ieder geval een winstpunt. Ook is het goed dat de subsidie structureel geregeld is. Ik heb nog wel één opmerking, aansluitend bij wat mevrouw Koper zei. Het ging ons echter te ver om

daarover een motie in te dienen. Als de begeleidende functies zoals ze nu voor een bredere doelgroep worden voorgesteld door de raad worden gezien als voorlopers of als vernieuwende manieren om kwetsbare jongeren te ondersteunen, hadden wij in deze nota graag de samenhang gezien met het jeugdbeleid. Het ging ons te ver daarover een motie in te dienen. De plannen rondom de hele jeugdzorg zijn volop in voorbereiding. Wij verwachten dat het in 2014 dan toch weer een beetje gescheiden wordt in een deel voor de ondersteuning van kwetsbare jongeren en een deel voor de OGGZ.

De heer SCHRAMA: De woorden van GroenLinks kunnen wij van harte ondersteunen. Huisvesting is echter maar één deel van het geheel. Er zijn veel meer dingen die je moet oplossen. Een tweede is: hoe geef je jongeren een doel? Vorig jaar heeft Haarlem Plus in dat kader een initiatiefvoorstel ingediend. Daarin wordt een aantal handvatten aangereikt voor hoe dat met sport zou kunnen. Het antwoord van het college was dat ons voorstel niet nodig was, want dit werd allemaal al gedaan. Als ik in het voorstel lees wat er gedaan wordt, zie ik dat dit daarvan in feite maar een zeer magere afspiegeling is. Ik begrijp daarom niet waarom men niet een aantal van die handvatten heeft meegenomen om de vrijetijdsbesteding van de jongeren beter aan te pakken dan nu gebeurt. Ik vind dat een jammerlijke zaak. Daarom wilde ik hierover even een opmerking maken. Verder ben ik het met GroenLinks eens dat dit punt heel veel aandacht verdient. Huisvesting is een van de punten. Maar ook: geef de jongeren iets te doen en wees daar alert op.

Mevrouw KOPER: We hebben het initiatiefvoorstel destijds met belangstelling gelezen, maar net als het college hebben we toen geconcludeerd dat het gewoon staand beleid is. Dat u dat hier niet terugvindt, klopt. Het staat namelijk in de prestatieplannen sport. Ik begrijp uw punt dus niet helemaal.

De heer SCHRAMA: Het gaat mij niet om wat staand beleid is, maar om de uitkomst ervan. Wat er van het beleid terechtkomt, is bitter weinig. Je kunt dan nog zulk mooi beleid maken, maar als het alleen maar tot gevolg heeft dat heel veel dingen niet gebeuren, moet je het misschien eens aanpassen. Bezint eer ge begint.

Mevrouw KOPER: Misschien moet u even de jaarverslagen en prestatieplannen nakijken, mijnheer Schrama.

De heer VRUGT: Het meeste is al gezegd. Ik kan mij daar helemaal in vinden. Over het stuk zelf: mijn fractiegenoot Trompetter had het over een financieel cryptogram. Wat betreft de cijfers is het inderdaad even zoeken hoe het nou precies zit. Wij menen in ieder geval begrepen te hebben dat nog voor 93.000 euro gekeken moet worden waar dit exact voor ingezet zal worden. Iets kwalijkers zagen wij op pagina 16. Daar wordt vermeld dat de raad bij de begrotingsbehandeling besloten zou hebben om 100.000 euro te bezuinigen op het Streetcornerwerk. De uitleg bij de motie zoals die toen werd geformuleerd, ontbreekt. Die motie vroeg immers om betere samenwerking. Nu bestaat het gevaar dat men leest dat wij besloten hebben om te bezuinigen op Streetcornerwerk. Daarom mijn motie, samen met CDA en SP, om dat toch nog even recht te zetten. Bovendien verzoekt de motie om van die 93.000 euro ten minste een deel – ik heb geen zin om in te vullen hoeveel – in te zetten voor het veldwerk van Streetcornerwerk. Tot nu toe wordt dit werk betaald vanuit veiligheidsbudgetten, terwijl het ook om welzijnswerk gaat. Daar is nogal eens wat verwarring over.

Motie 14.2: Zet hulp ambulant niet tegen de wand

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 11 april 2013, in beraadslaging over de nota Aanpak begeleiding (zwerf)jongeren, constaterende dat:

- er in toenemende mate vraag is naar hulpverlening en begeleiding voor jongeren;
- de problematiek in toenemende mate meervoudig is;
- het aandeel zorgmijders eveneens toeneemt;
- ambulant, outreachend werk bijdraagt aan het bereiken en op de rails zetten van deze jongeren;

11 april 2013

- in de bijlage bij de nota wordt geconcludeerd dat ‘sterk punt van Streetcornerwork is dat ze outreachend werken en daarmee vooral zorgmijders weten te bereiken die anders uit het zicht blijven’;
- 93.000 euro van het totale budget nog nader moet worden verdeeld ten behoeve van de beoogde aanpak;

overwegende dat:

- de bezuiniging van 100.000 euro op het jongerenwerk conform de unaniem aangenomen motie d.d. 8 november 2012 bereikt dient te worden door ‘betere afstemming tussen het accommodatiegebonden jongerenwerk en het ambulante jongerenwerk’ (per 1 januari 2014);
- hierin besloten ligt dat bezuinigingen op het jongerenwerk niet ten koste mogen gaan van het ambulante jongeren(veld-)werk;

draagt het college op:

- de bezuinigingen op het jongerenwerk zo te realiseren dat het niveau van veldwerk door Streetcornerwork middels handhaving van de huidige subsidie daartoe ook na 1 januari 2014 doorgang zal kunnen vinden,
- voor verdere uitbreiding van het veldwerk uit oogpunt van welzijn ten minste een deel van de genoemde 93.000 euro in te zetten voor het veldwerk van Streetcornerwork;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de Actiepartij, de SP en het CDA.

Tot slot wil ik toevoegen dat wij de visie vanuit de jongeren zelf niet in de nota terugvinden. Althans: er blijkt niet uit dat ook met de jongeren zelf gesproken is. Voorts is onduidelijk in hoeverre de cliënten ergens vertegenwoordigd zijn door een wettelijk verplichte cliëntenraad of iets dergelijks. Daar laat ik het bij.

De heer SCHOUTEN: Het lijkt inderdaad een probleem dat jongeren met meervoudige problematiek met deze nota tussen wal en schip lijken te raken, en dat er voor hen geen enkele vorm van zinvolle dagbesteding is. Nog altijd zijn we er niet in geslaagd om voor hen passend werk en passende huisvesting te vinden, zoals mijn collega Azannay al opmerkte. Daarom zullen we deze motie met plezier steunen.

Mevrouw ÖZOGUL: Wat betreft de SP staan er heel goede dingen in de nota, zoals de structurele financiering van In balans en andere organisaties. Wat wel een zorgpunt is, is de dagbesteding of activiteiten voor jongeren. Wij hopen dat het college daar goed mee aan de slag gaat. We zullen dat kritisch volgen.

De heer SNOEK: Wij willen eigenlijk alleen kort het verhaal van de heer Vrugt onderstrepen. Het gaat om zwerfjongeren. Dagbesteding is belangrijk en opvang is belangrijk. Deze jongeren komen echter niet vanzelf naar de dagbesteding, maar moeten daar naartoe geleid worden. Dat heet straathoekwerk. Ze worden dan van straat geplukt en daar naartoe gebracht. Dat hoort nu bij de opdracht van Streetcornerwork. Zij hebben een volledige veiligheidsopdracht en mogen jongeren die geen overlast veroorzaken eigenlijk niet helpen. Met de motie van de heer Vrugt zou dat wel kunnen. Het punt is ook in de commissie al aan de orde geweest en ik meen dat de wethouder heeft aangegeven dat hij daar ruimte voor ziet. Wij horen dus graag zijn reactie op de motie.

Wethouder VAN DER HOEK: Ik zal aftrappen, en op sommige onderdelen zal collega Nieuwenburg nader ingaan. Het is juist wat u stelt. Waar richt deze nota zich nu primair op? Aan de ene kant op het treffen van een structurele regeling voor Spaarnezicht. Het college is erg blij dat dit uiteindelijk gelukt is. We hebben dat in het kompas gekregen, inclusief de interne begeleiding. Ook ben ik blij dat afspraken gemaakt zijn over de eigen bijdrage van de gemeenten uit de regio aan de begeleiding na Spaarnezicht – dus niet de interne begeleiding, maar de vervolfbegeleiding. De gemeenten betalen daaraan mee. Het feit dat we Nieuwe kansen en In balans kunnen laten doorgaan is ook prima. U heeft het

echter ook al gezegd: we zijn er nog niet. Er staat nog een aantal verbeterpunten op ons lijstje. Vooralsnog hebben we daarvoor 93.000 euro beschikbaar. Die huisvesting is daarbij bijvoorbeeld een belangrijk aandachtspunt. Het moet ook nog maar blijken of die 93.000 euro dan uiteindelijk voldoende is. Dat hebben we ook in de nota gezegd. Er is een opmerking gemaakt over het financieel overzicht. Dat is ingewikkeld; dat klopt. In de nota heeft u ook kunnen lezen dat we van allerlei kanten geld naar dit onderwerp hebben moeten overhevelen om dit in de toekomst mogelijk te maken. Daar komt dat door. U vraagt of we die jongeren daar ook wel over gehoord hebben. In de commissie heb ik al eerder tegen de heer Trompetter gezegd dat we via Spaarnezicht, Nieuwe kansen en In balans de mening van de jongeren wel degelijk gehoord hebben. Dan kom ik op de motie van de Actiepartij. Ik heb daar wat moeite mee, omdat wat u opdraagt een beetje vaag is. Ik zou de heer Vrugt willen vragen of hij dat in de tweede termijn nog wat kan toelichten. U zegt dat het niveau gehandhaafd moet worden, maar ook de huidige subsidie. Maar welke subsidie bedoelt u dan? Aan de kant van de veiligheid blijft er bij mijn weten gewoon 200.000 euro staan. Daar wordt de inzet op de jongeren met problematiek gewoon voortgezet, zij het met 100.000 euro minder. Bij de inzet voor jongeren die geen probleemjongeren zijn, zijn er natuurlijk ook andere mogelijkheden. Dat is deel van het vervolgonderzoek. Daar praten we bijvoorbeeld met welzijnsinstellingen over. Die doen dit deels ook; ze hebben vindplaatsen en zorgen ervoor dat jongeren gezien en vervolgens opgepakt worden. Vorige week was ik bijvoorbeeld bij Flinty's, waar kickboxing georganiseerd wordt. Ook zij komen met jongeren in aanraking die nog niet tot deze doelgroep behoren, maar ze pikken wel signalen op. Vervolgens zorgen ze ervoor dat die kinderen in beeld blijven. Dus wat wilt u nu precies regelen? Als het doel is om de resterende 93.000 euro één op één naar Streetcornerwork te brengen, dan moet ik de motie ontraden.

Wethouder NIEUWENBURG: In de commissie heb ik al aangegeven dat voor het college vooropstaat dat er voor deze groep twee alternatieven zijn. De heer Rutte zei dat ook al. Eén mogelijkheid is dat deze jongeren naar school gaan. Dat betekent dat door Leerplicht wordt gekeken of dat ook gebeurt. De andere mogelijkheid is dat ze worden toegeleid naar werk. Dat is soms best een probleem. Dan blijkt dat er ook een derde categorie moet worden onderscheiden. Dat betekent dat er ook behoefte is aan zorg. Die wordt verleend in het kader van onze opdracht om in de toekomst ook een rol te vervullen in de jeugdzorg. Wat betreft de motie over de huisvesting van kwetsbare jongeren: ook het college constateert dat in de afgelopen tijd wel de nodige stappen zijn gezet om de uitstroom te verbeteren, ook richting zorgvormen als de RIBW. Dat is echter nog niet voldoende. Er is sprake van een grote variëteit in waar jongeren behoefte aan hebben. Dat vraagt om maatwerk. U roept het college op om op dat punt met een plan van aanpak te komen. Dat lijkt mij een goede suggestie. We kunnen dan kijken wat we samen met deelnemende partners kunnen doen. We zien de motie dan ook als een aansporing om u daarover na het reces te informeren.

Mevrouw BREED: De wethouder zegt dat straks ook gekeken wordt welke plek de jeugdzorg in dit traject zal krijgen. Het is wel zo dat de jongeren die in deze nota besproken worden vaak al uit de jeugdzorg zijn gevallen. Daardoor kunnen ze zorgmijndend geworden zijn. Mede daarom pleiten wij voor de samenhang met de jeugdzorg. Kijk dus hoe we straks de jeugdzorg kunnen verbeteren. Kunt u het daarmee eens zijn?

Wethouder NIEUWENBURG: Ik heb daar net een opmerking over gemaakt. Het is een belangrijke categorie jongeren. We moeten daar dus rekening mee houden. Een aantal jongeren die in deze voorziening zit, is niet uit Haarlem afkomstig. De heer Van der Hoek heeft daar net ook al een opmerking over gemaakt. Ze hebben vaak een historie in gezinsverband. In de decentralisatie van de jeugdzorg is het om die reden heel belangrijk om te kijken wat de context is waarin deze jongeren een beroep doen op de jeugdzorg. Het is niet onbelangrijk om te kijken of we ook hun passende zorg kunnen bieden.

De heer VRUGT: Ik moet toegeven dat het er een beetje onduidelijk staat. Mijn voorstel samen met de andere indieners zou dan ook zijn om het eerste bolletje gewoon maar te laten vervallen. Inderdaad: die budgetten komen uit veiligheid en niet zozeer uit welzijn. U vroeg of wij voorstellen om het volledige bedrag van 93.000 euro naar Streetcornerwerk te laten vloeien. Dat is niet zo. Er staat heel duidelijk dat het gaat om een deel van het bedrag. Nogmaals: het gaat erom daarbij juist het welzijnsdeel van het werk van Streetcornerwerk veilig te stellen. Nu wordt gedacht, ook in het veld, dat Streetcornerwerk alleen maar werk mag doen bij overlastgevende jongeren. Ik ben het met de wethouder eens dat ook andere partijen in de stad daar taken in hebben. Het lijkt mij dan dat hoe meer groepen en straathoekwerkers hiermee bezig zijn, hoe beter. Ik hoop dus dat u alsnog kunt toezeggen dat een deel van die 93.000 euro daarvoor ingezet kan worden.

Wethouder VAN DER HOEK: Helaas moet ik de heer Vrugt op dit moment teleurstellen. Ik herhaal wat ik in de commissie heb gezegd: in het nadere onderzoek moeten we nog kijken waar de nood het hoogst is en waar we dat bedrag van 93.000 euro precies aan willen uitgeven. Ik wil me niet op voorhand vastpinnen door te zeggen dat een deel van het bedrag – hoe hoog dat bedrag ook is – naar Streetcornerwerk gaat. Ik wil dat integraal benaderen en dan pas met een uitwerking komen.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu stemmen. We beginnen met de motie Huisvesting kwetsbare jongeren. Het is bijna niet nodig om daarover te stemmen. Er zijn ook geen stemverklaringen, want bijna iedereen heeft de motie ingediend. Mag ik vragen wie de motie steunt? Dat is de volledige raad.

Dan komen we op de motie van de SP, het CDA en de Actiepartij: Zet hulp ambulant niet tegen de wand. Wie wil daarover een stemverklaring afleggen?

De heer SCHOUTEN: We zouden deze motie hebben kunnen steunen, maar we vinden dat de laatste twee bolletjes hier niet in thuishoren. Wat daar staat, hoort thuis in de kadernota. De motie neemt dus onterecht voorschot op de kadernota.

Mevrouw BREED: Als we een heel grote zak met geld hadden, zouden we de motie graag steunen. We hebben echter maar 93.000 euro. Wij gaan heel erg voor huisvesting en dagbesteding.

De VOORZITTER: Wie steunt de motie? Dat zijn het CDA, de Actiepartij, de SP en de Fractie Reeskamp. Daarmee is de motie verworpen. Dan komen we op het voorstel. Wil iemand daarover nog een stemverklaring afleggen? Dat is niet het geval. Het voorstel wordt raadsbreed aangeboden.

15. VASTSTELLING BESTEMMINGSPLAN SPAARN DAMSEWEG E.O. (2013/38231)

De heer VAN HAGA: Voor ons ligt een prima bestemmingsplan. Toch hebben we nog een paar kleine kanttekeningen. De eerste gaat over de Horecaboot – niet te verwarren met de Hotelboot. De Horecaboot is nu voor 80% geregeld, doordat deze tekstueel mogelijk wordt gemaakt. Namens mijn collega Boer moet ik melden dat we liever hadden gehad dat de boot voor 100% geregeld was, al is 80% geen slechte score. Ten tweede wordt uitgegaan van een conserverend bestemmingsplan. Dat betekent dat voor bepaalde panden toch een beperking is opgelegd en dat vinden wij jammer. Dit raakt namelijk de kern van onze liberale meetlat. De vraag is natuurlijk of je wilt dat de overheid bepaalt hoe de stad eruitziet, of dat de inwoners van Haarlem dat zelf kunnen bepalen. Ik verschil hierover altijd van harte van mening met mijn zonnige collega Ramsodit. Onze socialistische collega's vinden natuurlijk dat je dat vanuit het Politiebureau moet bepalen. Dat vinden wij niet. We hopen altijd dat het individu daarover zelf mag beschikken. Raadsjurist Van Driel heeft wat zoekwerk verricht. Dat heeft geleid tot nieuwe inzichten over de bestaande rechten, maar niet over de vrijheden die een ondernemer moet hebben om zijn werk te kunnen doen. Kort en goed: conserverend bestemmen is wat

ons betreft onnodig en ongewenst. Daarom dienen wij een amendement in, samen met D66, het CDA, de Actiepartij, Sociaal Lokaal, de Fractie Reeskamp en Haarlem Plus.

Amendement 15.1: Niet alleen perifere detailhandel op de Spaarndamseweg
“De Haarlemse gemeenteraad, in vergadering bijeen op 11 april 2013,
constaterende dat:

- in het bestemmingsplan Spaarndamseweg e.o. wordt gesteld dat er binnen de bestemming detailhandel uitsluitend perifere detailhandel toegestaan is in dit gebied;

overwegende dat:

- dit specifiek bij de Spaarndamseweg 74-76 leidt tot een onnodige beperking van de mogelijkheden;

besluit het bestemmingsplan als volgt te wijzigen:

- op pagina 59 de tekst te wijzigen door in de vijfde regel de woorden ‘uitsluitend perifere detailhandel’ te vervangen door ‘detailhandel’;
- op pagina 72 onder hoofdstuk 6.6.2 kopje 2 (Functieaanduidingen) de zin ‘zo wordt bijvoorbeeld op het adres Spaarndamseweg 74-76 binnen de bestemming detailhandel met een functieaanduiding alleen perifere detailhandel toegestaan’ te schrappen;
- op de bestemmingsplankaart op de Spaarndamseweg 74-76 de aanduiding ‘dhp’ te verwijderen. De verwijdering van de aanduiding volstaat. Zo krijgt het perceel direct de bestemming detailhandel;
- artikel 5 lid 1 onder a van de regels te wijzigen door de zin ‘perifere detailhandel ter plaatse van de aanduiding detailhandel perifeer’ te vervangen door ‘detailhandel’;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de VVD, D66, het CDA, de Actiepartij, Sociaal Lokaal, de Fractie Reeskamp en Haarlem Plus.

Voor het eerst is er dus toch een kleine liberale meerderheid in de raad. Dat wil ik toch even memoreren. Zelfs de ‘vrienden van Vrugt’ omarmen nu de liberale meetlat. Dank aan alle mede-indieners, en dan natuurlijk met name de ‘women’s lib’ aan mijn rechterzijde.

De heer MARSELJE: Ik neem aan dat u het over de meetlat van D66 heeft?

De heer VAN HAGA: Nee, de ‘women’s lib’; dat zijn de liberale vriendinnen waar u ook toe behoort, mijnheer Marselje.

Mevrouw RAMSODIT: Na zo’n aanspreektitel als ‘zonnige collega’ kan ik natuurlijk niet mijn mond dichthouden. Ik wil een aantal opmerkingen maken over uw punt dat burgers moeten kunnen beslissen als het gaat om de detailhandel. Volgens mij doet u een voorstel waarin het erom gaat dat ondernemers beslissen. Ik heb het wijkprofiel erbij gepakt. Ik zie dan dat 89% van de bewoners van die wijk zeer tevreden is over de winkelvoorzieningen. Het Hoofdbedrijfschap Detailhandel stelt dat, als uw amendement wordt aangenomen, er grote risico’s zijn voor de fijnmazige structuur van de winkels in Haarlem-Noord. Heeft u beseft dat deze overkoepelende organisatie heel blij is met de liberale meetlat, maar dat zij niet alleen individuele belangen weegt, maar ook die van de burgers en andere winkeliers? Heeft u hierover nagedacht? Een groot deel van de bewoners van Haarlem-Noord, namelijk 20%, is oud maar nog levendig. Het zijn 65+’ers. Voor hen is het erg belangrijk dat er voorzieningen in de buurt zijn. Een groot deel van de bewoners is alleenstaand. Heeft u dat ook gewogen? En heeft u ook nagedacht over de parkeerproblemen die u met uw voorstel veroorzaakt? Ik ben erg benieuwd naar uw antwoord, maar wellicht kunnen ook andere mede-indieners hierop reageren.

De heer VAN HAGA: Natuurlijk heb ik over uw eerste punt nagedacht. Het mooie van het leggen van verantwoordelijkheden bij het individu is altijd dat zich daarbij voor- en nadelen voordoen. Voordeel is natuurlijk dat de vrijheden groter worden. Het nadeel is dat de verantwoordelijkheid soms niet wordt genomen. Wij hopen natuurlijk dat dit wel gebeurt. Wij vinden het hoe dan ook te allen tijde beter dan dat zaken van bovenaf worden opgelegd. Uw tweede punt begreep ik niet helemaal. U had het over alleenstaanden. Misschien kunt u dat nog even herhalen?

Mevrouw RAMSODIT: Het gaat erom dat in Haarlem-Noord alleenstaande ouderen wonen. Voor hen is het heel belangrijk dat er een fijnmazige winkelstructuur is. Dat wordt erg gewaardeerd, zo blijkt uit het wijkprofiel. Ik vraag me af of u beseft dat het verdwijnen van de fijnmazige structuur een groot risico is van uw amendement.

De heer VAN HAGA: Ik zie dat risico niet. Als door een bepaalde groepering een behoefte wordt gecreëerd – of dat nou ouderen of jongeren zijn – dan zal de markt daarop kunnen inspelen. Het is dan veel makkelijker als de bestemming wat vrijer is.

Mevrouw RAMSODIT: Laat ik het concreet zeggen. Als winkels in de buurt sluiten doordat zich in dit gebied grotere winkelketens vestigen, wordt het voor mensen natuurlijk lastig om dichtbij hun boodschappen te kunnen doen. Zo concreet bedoel ik het.

De heer VAN HAGA: Ten eerste achten wij dat risico gering. Ten tweede: als dat zo is, dan moet het maar zo zijn.

Mevrouw RAMSODIT: Het is goed om te weten dat dat volgens uw liberale meetlat zo werkt. Ik ben heel benieuwd of de andere partijen die dit voorstel steunen het ook zo zien.

De heer VAN HAGA: Uw derde punt was het parkeerprobleem. Dat moet natuurlijk uiteindelijk goed geregeld zijn. Misschien gebeurt dat via een omgevingsvergunning. Op dit moment verandert er natuurlijk niets. Er verandert alleen iets in de mogelijkheden op de lange termijn.

Mevrouw RAMSODIT: Doet u wel eens boodschappen in Haarlem-Noord, bij de Spaarneboog? Dat is een serieuze vraag. Ik heb daar namelijk vaak boodschappen gedaan. Het is er op dit moment enorm druk.

De heer VAN HAGA: Ik noemde u net mijn ‘zonnige collega’, maar ik vind het nu toch wat minder zonnig worden. Wat is de relevantie van uw vraag?

Mevrouw RAMSODIT: Ik vraag me af of u en andere mensen die daar boodschappen doen net als ik niet ook geconfronteerd worden met de enorme verkeersproblematiek. Als je daar ruimte gaat geven aan nog meer bedrijvigheid, vraag ik mij af wat er met de parkeerproblematiek gebeurt. Zou je dat niet eerst moeten regelen, voordat je met dit amendement komt?

De heer VAN HAGA: Als wij dat dachten, zouden we dit amendement niet indienen.

De heer SCHRAMA: Ik ben bewoner van Haarlem-Noord en hoor ook tot de groep ouderen. De problemen die u schetst, zie ik helemaal niet. Het is niet zo dat ouderen niet naar een Gamma willen, of naar een winkel waar je andere dingen kunt kopen. Dat willen ze misschien juist wel. Misschien doen ze dat liever daar dan in de Waarderpolder. Ik zie daarom het probleem helemaal niet. U heeft het over een fijnmazige winkelstructuur. Die is er in de Cronjé, maar die is hier niet aan de orde. U verwacht dus dingen met elkaar om politieke redenen. Dat vind ik een beetje vreemd.

Mevrouw RAMSODIT: Misschien wil de wethouder nog even ingaan op de fijnmazige structuur, zodat wat ik zeg op een andere manier gewogen kan worden.

De heer VAN DRIEL: Mevrouw Ramsodit schetst een soort doemscenario, waarin de fijnmazige winkelstructuur onder druk komt te staan en ontwricht raakt. Waar baseert mevrouw Ramsodit dat op?

Mevrouw RAMSODIT: Dat lees ik in het advies van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel. Naar aanleiding van de brief van wethouder Cassee, waarin stond dat het Hoofdbedrijfschap Detailhandel negatief adviseerde, heb ik dat advies ambtelijk opgevraagd. Het bedrijfschap schrijft letterlijk dat het risico's ziet voor de fijnmazige

structuur voor Haarlem-Noord om op een redelijke afstand boodschappen te kunnen doen. Volgens het bedrijfsschap komt dat in gevaar.

De heer VAN DRIEL: En waar baseert die club dat dan op?

Mevrouw RAMSODIT: Ik neem aan op hun eigen expertise, in plaats van op 'hearsay'.

De heer VAN DRIEL: U kunt dan toch ook hun argumenten aan de raad overbrengen?

Mevrouw RAMSODIT: Dit is hun advies en ik ga uit van hun expertise. Iedereen heeft zijn expertise. Ik hoef daar als raadslid niet achteraan. Dat acht ik onnodig.

De heer MULDER: Of nou de overheid bepaalt wat daar gaat gebeuren, de detailhandel, of iets daartussenin: wij stellen hier een bestemmingsplan vast. De vraag is – in aansluiting op de insprekers in de commissie – of je meer detailhandel op die plek mogelijk moet willen maken. De raad kan daar natuurlijk lekker over rollebollen en iedereen vindt dan iets anders. Maar inderdaad: mevrouw Ramsodit haalt een onderzoek van de detailhandel zelf aan, waarin staat dat je dit daar niet moet willen. Dat is niet alleen vanwege de concurrentie met de Cronjéstraat of plekken elders in de stad. Ook heeft dat te maken met de parkeerproblematiek. Als je er via het bestemmingsplan een heel grote supermarkt mogelijk maakt, zoals de heer Van Haga wil, loop je de kans dat er via de parkeernorm veel meer auto's bijkomen. Daar is geen plaats voor. Bovendien heb ik in de brief van het college gelezen dat je eerst onderzoek moet doen naar de parkeerdruk die zal ontstaan alvorens je echt iets kunt toestaan. Ik begrijp dan ook niet waarom dit voorstel een meerderheid haalt. Wij zullen tegenstemmen.

De heer VRUGT: Ik kan toch ook het betoog van de heer Mulder niet helemaal volgen.

Die supermarkt zit daar al, even verderop. Daar is het inderdaad heel druk. Daar is parkeergelegenheid. Overigens wil de eigenaar het parkeerdek verder uitbreiden. Daar zagen we ook niet zo'n probleem in, maar afijn, dat schijnt heel moeilijk te zijn. Het zou misschien wat van de problemen kunnen oplossen. Op de locatie waar we het nu over hebben is er geen supermarkt. Die zou er misschien wel kunnen komen. Als je even verderop concurrentie hebt van deze omvang, lijkt de kans op nog een supermarkt mij niet zo groot. Ik vind het dus eigenlijk wat gezocht.

De heer MULDER: Het is niet gezegd dat als er één supermarkt zit, er geen andere meer bij wil. In de Grote Houtstraat zitten ook allerlei schoenenwinkels bij elkaar. Of het nou een supermarkt is of een andere detailhandelszaak met heel veel vierkante meters: dat moeten we niet willen op dat hoekje op de Spaarndamseweg. Daar komt bij dat aan de overkant op het kale stuk gebouwd zal worden. Ik denk gewoon dat het geen goed plan is.

De heer VAN DRIEL: Ik hoorde net in het advies van mevrouw Ramsodit al even 'wij van WC-Eend adviseren WC-Eend'. Het zal best. Wat ons betreft is er geen enkele reden om de bestemming detailhandel te beperken tot perifere detailhandel. Zoals bekend dient de gemeente uiterst terughoudend te zijn bij het beperken van de markt in een bestemmingsplan in verband met de dienstrichtlijn. Wat betreft het CDA bestaan er geen dwingende redenen van algemeen belang die de beperking rechtvaardigen, noch bestaan daarvoor ruimtelijke motieven. Ook is van een duurzame ontwrichting van het voorzieningenniveau geen sprake. Conclusie: met inachtneming van het amendement is het een uitstekend bestemmingsplan.

Mevrouw RAMSODIT: Ik hoop dat 'Wij van WC-Eend adviseren WC-Eend' een krantenkop wordt. Dat zou namelijk betekenen dat het Hoofdbedrijfsschap Detailhandel onder de gelederen van de PvdA valt. Dat is echt fantastisch. Dat lijkt mij een prima plan, mijnheer Van Driel.

De heer VAN DRIEL: Ik weet niet of u de reclame kent, maar die gaat ergens anders over. Die gaat niet over de PvdA.

Mevrouw RAMSODIT: Misschien kunt u het mij bij de borrel nog eens uitleggen. Maar zoals u het nu stelt, zegt u: "Wij van de PvdA adviseren PvdA". Dat zou betekenen: wij van de PvdA adviseren het Hoofdbedrijfsschap Detailhandel. Zij zouden dan tot onze gelederen behoren en zijn geen onafhankelijk adviesorgaan dat de verschillende belangen van verschillende partijen en ondernemers weegt; heel boeiend.

De heer DE IONGH: Er zijn verschillende bestemmingsplannen geweest waarin ook werd teruggegrepen op de oude detailhandelnota. Die nota is behoorlijk verouderd, omdat de omstandigheden in de laatste jaren gigantisch veranderd zijn. Dat is een van de redenen waarom wij vinden dat bestaande situaties moeten voortbestaan. Dat is over het algemeen normaal als je in een bestemmingsplan consoliderend bestemt. Je kijkt dan wat ergens gebeurt en gaat daarmee door. Ik denk dat geen enkele ondernemer zich ergens vestigt waar hij zijn klanten niet naartoe kan laten komen. Ik vind dus dat je dat aan de ondernemer kunt overlaten. Voorlopig is de situatie zoals ze is. Wij zien geen reden om de zaken te gaan veranderen en van bovenaf te bepalen dat het anders moet. Voor het overige zijn we het helemaal eens met het bestemmingsplan voor de Spaarndammerweg. We hopen dus dat het kan doorgaan.

De heer MULDER: De heer De Iongh vindt dat de gemeente zich hier niet mee moet bemoeien en dat we dit aan de ondernemer moeten overlaten. Het verbaast mij dat u, als raadslid en bestuurder van deze stad, dat zegt. Wij hebben toch niet voor niets een detailhandelnota vastgesteld? Ook in dit bestemmingsplan proberen wij ten behoeve van de burgers te regelen wat het beste is op welke plek. Hoe kunt u nu in vredesnaam zeggen dat dit een zaak is van de ondernemers?

De heer DE IONGH: De detailhandelnota is zwaar verouderd. Die is helemaal niet meer van deze tijd. Daarom vinden wij dat de bestaande situatie heel goed kan worden gecontinueerd.

De heer MULDER: Daar gaat het me niet om. Het gaat mij erom dat u zegt dat wij als overheid ons hier niet mee moeten bemoeien.

De heer DE IONGH: U denkt dat er op die plek een andere supermarkt zou kunnen komen, maar die supermarkt bedenkt zelf ook wel dat zijn klanten daar niet willen komen als ze er niet met auto's kunnen komen. Ik vind dat enige eigen kracht van de ondernemer ook wel gewenst is.

De heer MULDER: Nogmaals: vindt u het niet een beetje gek om als raadslid te zeggen dat de overheid zich daar niet mee moet willen bemoeien?

De heer DE IONGH: We zijn in bestemmingsplannen steeds meer bezig om ruimte te geven aan initiatieven vanuit de burgerij. Dat is ook een van de punten.

De heer MULDER: Dus toch wel?

De heer DE IONGH: Wij hoeven niet alles te bepalen. Wij moeten de kaders scheppen. Als er weer een behoorlijke nota is waarin alles verwoord is, kunnen we kijken of we het daar wel of niet mee eens zijn.

Mevrouw RAMSODIT: U zegt dat bestemmingsplannen ruimte en kaders geven, maar kaders leveren soms ook begrenzingen op. Ik deel met u dat de detailhandelnota verouderd is. Die loopt tot dit jaar. Diverse partijen hebben erop aangedrongen dat deze nota geactualiseerd wordt. Ik denk echter niet dat je dan nu kunt stellen dat we alle ruimte moeten geven omdat we nu geen kader hebben. Ik denk dat je moet kijken naar actuele informatie. Ik wijs u dan nogmaals op het advies van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel.

De heer DE IONGH: Wij stellen dat er een bestaande situatie is, en dat je die in een bestemmingsplan over het algemeen consolideert.

De heer REESKAMP: Ik ben mede-indiener van dit naar mijn mening uitstekende amendement. In tegenstelling tot GroenLinks zie ik wel degelijk een bestuurlijke context op basis waarvan je dit amendement denk ik moet steunen. Dat is het Convenant Regionale Afstemming Leisure en Detailhandel. Dat viel in 2006 onder de portefeuille van burgemeester Schneiders. Spaarneboog werd daarin aangewezen als een van de vier Haarlemse gebieden waarin wij, om even kort te gaan, de markt zijn gang moeten laten gaan. Dat werd toen als bevoegdheid van het college gezien. Destijds is het aan de commissie voorgelegd, en de commissie was het toen in meerderheid met die visie eens. Volgens mij is dat onveranderd. In mijn herinnering is in alle nota's over verkeer en fijnstofproblematiek wat betreft het stuk van de Prinsenbrug tot de Spaarneboog

altijd gezegd dat we er alles aan gaan doen om de Spaarneboulevard te verfraaien, maar dat er wel degelijk vrachtverkeer zal blijven rijden. Als je het geluk hebt dat er in deze moeilijke tijden nog altijd ondernemers zijn die de uitdaging oppakken en zich dynamisch opstellen, dan heb je als overheid inderdaad de taak om dat te faciliteren.

Mevrouw RAMSODIT: We hebben nu een enorme discussie over waar we in Spaarneboog en omgeving met de detailhandel naartoe willen. Los daarvan kan ik stellen dat ik me kan vinden in het bestemmingsplan. Ik wil ook mijn complimenten geven wat betreft de vraag of je in Haarlem-Noord op je huis kunt bouwen. Dat is goed aangepakt en daar zijn nu kaders voor geschept. Ik denk dat u in mijn interruptie heeft kunnen horen hoe de PvdA tegenover het amendement staat: dat zullen we niet steunen.

Wethouder CASSEE: Dank voor de instemming met het bestemmingsplan. Dat zouden we bijna vergeten. Tijdens de commissiebehandeling is ingesproken door de eigenaar van Carpetland. Hij deed het voorkomen alsof zijn pand een detailhandelsbestemming had en of deze bestemming nu werd beperkt. Dit is echter niet het geval. De heer De Jongh verwijst in zijn bijdrage terecht naar het feit dat we de bestaande bestemming handhaven: perifere detailhandelvoorziening. Vervolgens werd in de commissie gezegd dat je er dan ook nog grootschalige detailhandelvoorziening van kunt maken. Toen kregen we tijdens een discussie over de vraag of dat juridisch eigenlijk wel mogelijk is. De huidige bestemming, die wij consolideren, heeft een parkeernorm van 1 per 100 m². Het pand is 1700 m². Dat betekent dat je 17 parkeerplaatsen zou moeten hebben. Er zijn er 6. Grootschalige detailhandel vraagt 4,5 parkeerplaatsen per 100 m². We hebben er dan 77 nodig in plaats van 6. Detailhandel kan alles daar tussenin zijn. Dat is een formeel juridisch punt. Als we dat nu negeren, gaan we nat bij de Raad van State. Dat ten eerste. Ten tweede is het al tientallen jaren goed gebruik in deze stad om het fijnmazige netwerk van detailhandel in de stad mogelijk te maken en te houden. Daar is deze conserverende bestemming onderdeel van. Als u nu zegt: "Kapitein Cassee, pak de liberale meetlat erbij en gooi open die bestemmingen!", dan ga we een precedent scheppen dat zijn weerga niet kent. Ten derde had ik gisteren op dit tijdstip de eer en het genoegen om, onder het genot van enige consumpties, te vieren dat De Raaks Winkelcentrum van 2012 is geworden. Bij de uitreiking van die prijs werden gemeenten opgeroepen om vooral versnippering van detailhandel te voorkomen, omdat dat de dood in de pot is en is wat ondernemers noch klanten willen. Wij ontraden dit amendement met de grootst mogelijke kracht.

De VOORZITTER: Haarlem is en blijft de beste winkelstad. Dat heeft ook iets met dit soort dingen te maken, dacht ik zo.

De heer VRUGT: Allemaal gefeliciteerd met De Raaks als beste winkelcentrum, maar het kan zomaar zo zijn dat ook dat heel veel fijnmazige detailhandel om zeep heeft geholpen. De redering gaat dus niet helemaal op.

De heer VAN HAGA: Het verbaast mij een beetje dat de wethouder nu zo hard van leer trekt. In de commissievergadering gaf hij namelijk zelf nog aan dat het ging om een mineure wijziging. Zo is dat ook met de ambtenaar besproken. Het is allemaal erg leuk dat wij nu conserverend bestemmen, maar de wereld verandert. Er komen kleinere en andersoortige winkels. Een ondernemer moet wat meer mogelijkheden krijgen. Als we conserverend gaan bestemmen zoals u nu voorstelt – in tegenstelling tot de mineure wijziging die u voorstelde – wordt het wat mij betreft een chaos.

Mevrouw RAMSODIT: Ik vroeg me nog af hoe het zit met het favoriete vervoersmiddel van de VVD: de auto. Waar moet die auto staan? Ik lees namelijk dat het wel heel lastig wordt om die te parkeren.

De heer VAN HAGA: Ik beloof u: ik ga voortaan op de fiets.

De heer REESKAMP: We mopperen wel eens tegen elkaar omdat we hier dingen herhalen die al in de commissie zijn gezegd, of juist omdat we hier dingen naar voren brengen die niet in de commissie zijn gezegd. Ik sluit me toch een beetje aan bij de verbazing van de heer Van Haga. Ik val van mijn stoel van verbazing over het betoog van de wethouder, als ik het afzet tegen hetgeen hij in de commissie heeft gezegd. Als uw

opzet was om ons allemaal op het verkeerde been te zetten, dan bent u daar voor de volle 100% in geslaagd. Wat ik eens te meer lastig vind, en bijna tegengesteld aan het verhaal van het college uit 2006, is dat Spaarneboog een van de vier kernlocaties in Haarlem zou moeten worden waarin de marktdynamiek zijn gang moet kunnen gaan. Alle verdere beslissingen zijn daarop gebaseerd. Ik heb u daar niet over gehoord.

Mevrouw RAMSODIT: Ik hoor dat u van uw stoel valt. Ik kan me voorstellen dat er nu aanvullende informatie komt. Ik kan me ook voorstellen dat u de kracht heeft weer op uw stoel te gaan zitten en te denken over een nieuw inzicht dat deze informatie kan geven.

De heer VAN DRIEL: Een heel gewichtig verhaal opeens over die parkeernorm. In de brief heb ik die cijfers overigens niet ontvangen. Ook op mijn vraag per e-mail over de CROW-norm heb ik geen antwoord gekregen. Ik denk daarom dat het allemaal wel meevalt met die parkeernormen. Overigens: deze ondernemer voldoet ook nu niet aan de norm. Ik denk daarom dat die ondernemer uitstekend met dat gegeven kan omgaan.

De heer REESKAMP: Als wij iets in de raad vaststellen waarvan de wethouder zegt dat het bij de Raad van State geen standhoudt, vind ik dat vrij ernstig. Het was een van de vragen waarvan ik had gehoopt dat ze een week geleden al beantwoord waren. Daarom zou ik na het antwoord van de wethouder toch even om een korte schorsing willen vragen.

De heer VAN DRIEL: Er zijn natuurlijk ook bestemmingsplannen geweest waarvan de wethouder zei dat ze wel stand zouden houden bij de afdeling, waarvan het tegendeel gebleken is. Ik denk daarom dat we daar niet zo gewichtig over moeten doen.

Wethouder CASSEE: Als je het van tevoren zeker weet, is echter de vraag of je het risico moet nemen. Even wat betreft de mensen die van hun stoel dreigen te vallen: ik heb de vorige keer inderdaad op de voor mij bekende laconieke wijze gereageerd, en wel omdat wij allemaal op het verkeerde been waren gezet doordat de spreker met grote stelligheid beweerde dat hij de detailhandelbestemming had en nu zou worden ingeperkt tot de perifere bestemming. Dat zou betekenen dat we planschades riskeerden, omdat we iemand bestaande rechten afnamen. Vervolgens is de heer Glas in de krochten van ons archief gedoken en hij heeft alle vergunningen opgezocht. De heer Van Driel heeft daar een hele mailwisseling over gezien. Hieruit bleek dat er nooit sprake is geweest van detailhandel. Met dat gegeven ben ik maandag in mijn staf aan de slag gegaan. Ik heb gezegd: wacht eens even, dan zijn we dus op het verkeerde been gezet. Vervolgens is de hele discussie losgebarsten, enzovoort. Nu krijgen we allerlei technische vragen – vind ik – over parkeernormen en CROW-gegevens. Gegeven de levendigheid van de discussie heb ik er geen moeite mee om al deze gegevens nog een keer in een commissievergadering te bespreken. Dan moet u besluiten of u het amendement wel of niet handhaaft, en dan zal het college besluiten wat zijn standpunt is. Dat geeft ons in ieder geval iets meer lucht om het erover te hebben. Misschien voorkomt dat een schorsingsverzoek van zowel u als van ons. We kunnen het hier dan procesmatig oplossen, al weet ik niet of ik daarover ga.

De VOORZITTER: Het voorstel is dus om nog even antwoord te geven op een aantal vragen dat hier naar voren is gebracht. Het punt komt dan in de commissie terug. Dat zou er wat mij betreft toe leiden dat we dit agendapunt verdagen naar een volgende raadsvergadering. Als u vindt dat de aanvullende informatie niets nieuws oplevert, kan het amendement nogmaals worden ingebracht. Zullen we het daar even over hebben?

De heer VAN HAGA: Ten eerste: al die informatie was al bekend. Er is echt niets nieuws om in een commissievergadering te bespreken. Ten tweede staat op pagina 72 dat het adres Spaarndamseweg 74 wordt beperkt. Er is dus wel degelijk uitgegaan van een beperking. Ik ben niet de enige indiener, dus ik denk dat we wel even moeten schorsen. Het lijkt mij echter volstrekt inefficiënt en onnodig om het punt te verdagen.

De VOORZITTER: Goed. Daar gaan we het in de schorsing even over hebben. De vergadering is voor tien minuten geschorst. Daarna bespreken we of we het punt gaan verdagen of niet.

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Ik geef het woord aan de aanvrager van de schorsing.

De heer REESKAMP: Met uw goedvinden zou ik de heer Van Haga het woord willen geven.

De heer VAN HAGA: Na de woorden van de wethouder hebben wij even beraad gehad. Als de wethouder denkt dat er nog nieuwe feiten op tafel zullen komen, zijn we gaarne bereid er nog een keer over te praten. We houden het amendement aan en bespreken het punt in de commissievergadering.

De VOORZITTER: Dat voorstel wordt breed gesteund. Daarmee schuift het gehele agendapunt op. We staken dan nu de bespreking over dit punt. Het komt later terug.

16. SAMEN VOOR ELKAAR: OP WEG NAAR EEN NIEUWE SOCIALE INFRASTRUCTUUR (2013/55659)

Mevrouw BREED: Tijdens de afgelopen commissievergadering is twee uur over dit punt gesproken. We moeten maar niet alles herhalen. We hebben complimenten gegeven over alles wat er gedaan is, over de hoeveelheid werk, het draagvlak en de samenwerking. Wij vinden dat er in het plan een hoop winstpunten zitten. Het gaat heel langzaam, maar we kantelen in de ondersteuning toch steeds meer naar de vraag en de situatie van mensen en gaan steeds minder uit van het aanbod van organisaties en de gemeente. Dat is goed. Er is ook nog een hele hoop niet gedaan. Daar hebben we het ook uitgebreid over gehad. Dat geldt met name voor de inrichting van het gespecialiseerde zorg- en ondersteuningsdeel, en het gedeelte waar al onze maatschappelijke organisaties in functioneren. Dat komt dus nog en daar wachten we op. We hebben daar niet zo heel veel tijd meer voor. Volgens mij moet het in 2015 namelijk klaar zijn. Gezien het feit dat we over dit deel al best lang hebben gedaan, wil ik het college toch een klein beetje tot haast manen om dit nu te gaan oppakken. Ik wil graag twee punten meegeven. Ruimte voor verschil is voor D66 heel belangrijk, en daarmee ook aandacht voor persoonsgebonden budgetten. Dat kader geven we het college nu maar vast mee. Zet dat er maar vast in, want wij vinden het heel belangrijk dat mensen die dat willen en kunnen hun ondersteuning zelf kunnen organiseren. Dan nog een ander punt, en dat was de beoogde gedragsverandering door middel van een communicatiestrategie omdat verhoudingen in de stad aan het veranderen zijn. Dat vinden wij ook: verhoudingen zijn aan het veranderen. Gelukkig krijgen burgers die steun vragen een meer gelijke plek naast de professionele ondersteuning en naast het aanbod van gemeenten. Ze komen wat meer op gelijke voet, ieder vanuit een eigen perspectief en verantwoordelijkheid. Daarom vonden wij de gekozen strategie een wat lastige. We blijven nu eenmaal mensen, ook in de soms ingewikkelde dialoog tussen hulpverlener en cliënt of tussen burger en gemeente. Wij zijn ervan overtuigd dat mensen nu eenmaal graag zelf hun oplossingen regelen. Mensen willen niet niet-zelfredzaam zijn, en ook niet niet-verantwoordelijk. Het gaat er dus niet om of we iemand de opdracht moeten geven om de eigen kracht of de zelfredzaamheid achter de voordeur te gaan stimuleren. Hoogstens kunnen we ervoor zorgen dat iemand even weer zelfredzaam is door de inzet van voorzieningen. Het gaat er dus om hoe we als overheid en als professionals in de ondersteuning goed aansluiten bij wat mensen kunnen en wat mensen willen. Dat is belangrijk. We geven het college wat betreft het stuk nog even het voordeel van de twijfel. We wachten nog even af wat er precies in de communicatiestrategie opgenomen wordt en hoe dit verspreid wordt. We zullen dit stukje echter kritisch volgen.

De heer RUTTE: De VVD is van mening dat de kaders die we voor Samen voor elkaar hebben gesteld hier goed in zijn uitgewerkt. Er is veel werk verzet en er moet ook nog veel werk worden verzet. In het gebouw van de Tweede Kamer viel mijn oog vandaag toevallig op een oude poster van de VVD uit 1981, met daarop Samen aan het werk. Toen dacht ik: Samen voor elkaar, Samen aan het werk – dat zijn we hier eigenlijk met z'n

allen aan het doen. We zien veel van onze liberale verlangens verwoord en uitgewerkt in dit stuk. Geen meetlat dit keer, maar verlangens.

Mevrouw KOPER: Ik weet niet of ik al uw liberale verlangens wel wil kennen.

De heer RUTTE: Ik ga helemaal niet met u over mijn verlangens praten, op geen enkel vlak. Wij zijn blij met het stuk zoals het voorligt. De VVD heeft er vertrouwen in dat het goed komt met het project Samen voor elkaar en de transities. In de commissie hebben we een aantal zorgen geuit, en die wil ik ook hier graag nog even onder de aandacht brengen. Het zijn er vier. Ten eerste hanteert de VVD het credo één cliënt, één contactpersoon, één dienst. We vinden het belangrijk dat het domein Werk en Inkomen goed aangehaakt wordt op dit hele verhaal. Het tweede zorgpunt waarover we in de commissie gesproken hebben, is de ambtelijke capaciteit. Is wat we willen allemaal mogelijk?

Mevrouw KOPER: U pleit dus, waar mogelijk, voor uitbreiding van de ambtelijke capaciteit?

De heer RUTTE: Nee, ik heb u in de commissie ook gezegd dat ik niet meteen voor uitbreiding van de ambtelijke capaciteit ben. Ik wil van het college weten of het uitkomt met de ambtelijke capaciteit. Ook wil ik dat het college het aan de raad, de commissie en de VVD-fractie meldt als het niet goed gaat. We kunnen de problemen dan bespreken.

Mevrouw KOPER: Dat staat genoteerd.

De heer RUTTE: Daarmee is verder geen toezegging gedaan. Wel houden we dit scherp in de gaten, want ook wij hebben die verantwoordelijkheid. Het Rijk is natuurlijk een onzekere factor. Dat willen we hier ook gezegd hebben. De uitkomsten van het sociaal akkoord en wat daarbij in de onderhandelingen allemaal is meegenomen, weten we nog niet. Dat blijft een gigantische operatie. De gedragsverandering door middel van communicatie is erg ambitieus. Ook dat vinden we een zorgpunt. Kortom: er is nog steeds veel werk. Dus: samen aan het werk, en samen voor elkaar.

De heer SCHRAMA: U geeft aan dat u de onzekerheden vanuit het Rijk nog wel een probleem vindt. Vindt u niet dat we met dit stuk veel te ver op de troepen vooruitlopen? Dat we dingen aan het doen zijn die vervolgens weer moeten worden herzien als het in Den Haag heel anders gaat dan wij denken? Is het niet gevaarlijk om dingen te plannen die we straks weer terug moeten draaien?

De heer RUTTE: Integendeel. Toevallig was ik vandaag bij een bijeenkomst van onze eigen partij, waarbij we met een aantal raadsleden, wethouders en Kamerleden over dit project en de transities spraken. We zullen die infrastructuur toch op tijd op orde moeten hebben. We zijn daar niet te vroeg mee. We zien nu hoe de kaarten in Den Haag geschud zijn en welke kant het op gaat. Ik denk toch niet dat volgend jaar moet blijken dat we niet voorbereid zijn op wat er gaat komen.

Mevrouw BREED: Mijnheer Schrama, het is juist hartstikke mooi dat Haarlem een beetje op de troepen vooruitloopt. Daarmee stimuleren we ook weer andere gemeenten om dingen aan te pakken.

De heer SNOEK: Wij onderschrijven de kernboodschap in Samen voor elkaar. Het past bij het CDA om eerst te kijken wat mensen voor elkaar kunnen doen. De overheid is daarin subsidiair. Wij creëren vervolgens een vangnet voor de mensen die tussen wal en schip vallen. Op hoofdlijnen past dit verhaal ons. In de commissie hebben we daar nog twee uur lang over doorgepraat. We gaan dat inderdaad niet herhalen. We hebben drie punten die we nog graag naar voren willen brengen. Ze gaan over het loket Informatie, Advies en Doorverwijzing, het uitgangspunt 'werkbudget is gemeentelijk budget' en over de bestaande partners in het sociale domein. Wat betreft het loket snap ik dat nog niet alles duidelijk is en dat nog veel in de praktijk moet blijken. De angst van het CDA is echter dat de gemeente soms ook te veel naar zichzelf toe trekt. Als we een bureau gaan inrichten waarin de gemeente bepaalt wie welke zorg krijgt, en als daar ook nog eens de psychiatrische jeugdzorg onder gaat vallen, worden wij zenuwachtig. Ik mag de term 'goedwillende ambtenaren' niet meer gebruiken na een Facebookdiscussie, maar het kan

niet zo zijn dat wij als ambtelijke organisatie zulke zware keuzes gaan maken. Dat is waar het CDA op zal letten in de verdere uitwerking van dit loket. Over het uitgangspunt 'werkbudget is gemeentelijk budget' kregen we in de commissie een wat semantische discussie. Het CDA onderschrijft dit standpunt niet. Wij gaan dan ook niet akkoord met dit derde besluitpunt. De vraag is wanneer je gaat bijstellen. We gaan een systeem inrichten met het beschikbare budget. Dat snappen we. We hebben een budget en kijken of we het daarmee kunnen doen. In de praktijk kan dan blijken dat het niet werkt en dat we tekortkomen. De wethouder zegt dat hij er dan geld bij doet. Ook is het mogelijk dat we al bij het inrichten van het systeem tot de conclusie komen dat zulke draconische maatregelen nodig zijn, dat de raad dan uitspreekt dat hij dat niet wil; dat hij zover niet wil gaan bij het inrichten van het systeem. Als ik lees "werkbudget is gemeentelijk budget" concludeer ik dat de wethouder het systeem wil inrichten met het beschikbare budget, en daar op voorhand onze instemming bij vraagt. Die willen wij op voorhand niet geven.

Mevrouw KOPER: Deze discussie hebben we al uitgebreid in de commissie gevoerd.

Kunt u nog even toelichten wat u precies bedoelt? In de nota op pagina 7 staat:

"Aangezien het sociale domein deels openeinderegelingen kent, zullen indien dit onontkoombaar blijkt te zijn raadsvoorstellen worden ingediend voor dekking uit de algemene reserve of andere programma's." En als u op voorhand uw handen vrij wilt houden, waar heeft u dan die mooie pot liggen waar dat geld in zit?

De heer SNOEK: Die pot met geld heb ik niet, net zo min als u. Uiteindelijk gaat het erom hoe ver je wilt gaan in de keuzes die je maakt. Als we zien dat we nog maar een kwart van het budget voor de huishoudelijke hulp krijgen, weten we dat we moeilijke keuzes moeten maken. Hoe ver ga je daarin? Het citaat dat u aanhaalt, betekent volgens mij dat het openeinderegelingen zijn, waardoor het mogelijk is dat we het systeem hebben ingericht en dat aan het eind blijkt dat we toch meer geld nodig hebben. Dat blijkt dus als we het systeem hebben neergezet. Onze mening is dat het kan zijn dat we bij de inrichting van het systeem al tegen elkaar zeggen: zover willen we bij bepaalde keuzes niet gaan. Het CDA wil vooraf geen handtekening zetten waarmee we een systeem gaan organiseren dat op voorhand past bij dit budget. Misschien maken we immers wel andere keuzes met elkaar.

De heer RUTTE: Ik hoor u vooral vertellen wat u niet wilt. Wat wilt u dan? Hoe wilt u dan de financiële dekking voor deze sociale infrastructuur inrichten?

De heer SNOEK: We zullen samen keuzes moeten maken. We krijgen een kwart van het budget voor de huishoudelijke hulp. Dat wordt heel pijnlijk. We weten echter nog steeds niet hoe we dat moeten oplossen. We hebben nu een set met algemene kaders. Die moeten we nog gaan uitwerken. U weet niet welke keuzes we moeten maken, en ik ook niet. Ik wil echter niet op voorhand zeggen dat het kwartbudget dat we krijgen voldoende zou moeten zijn. U vraagt me nu waar we het geld vandaan moeten halen. Dat spel spelen we bij iedere kadernota en iedere begrotingsbehandeling met elkaar. Er is te weinig geld, en we moeten kiezen waar we onze prioriteiten leggen. Ik wil me nu niet laten vangen in de opmerking dat het werkbudget is.

De heer RUTTE: Ik denk dat u mijn vraag niet goed begrepen hebt. Wat is dan uw uitgangspunt, als uw uitgangspunt niet is dat rijksbudget werkbudget is?

De heer SNOEK: Dat is dat we kijken in hoeverre we het systeem kunnen inrichten met het geld dat we krijgen. Als blijkt dat we keuzes moeten maken waar we als raad niet achter staan, gaan we kijken naar andere dekkingen binnen onze begroting. Er gaan hier heel zware klappen vallen.

De heer RUTTE: Volgens mij is uw uitgangspunt dan hetzelfde: rijksbudget is werkbudget. Ik hoor u niets anders zeggen.

De heer SNOEK: Als u het met mij eens bent, vind ik dat prima.

Mevrouw BREED: Mijnheer Snoek, ik begrijp nog steeds niet wat u vraagt. Wilt u dan een open einde voor de inrichting van het systeem? We moeten toch ergens een richtlijn hebben waar we ons aan kunnen houden?

De heer SNOEK: U vraagt mij om op voorhand te zeggen dat ik het met een bepaald budget ga doen. Ik weet dan nog niet eens welke offers ik daarvoor moet brengen.

Mevrouw BREED: Aan de andere kant zegt u steeds dat we keuzes moeten maken en prioriteiten moeten stellen.

De heer SNOEK: Ja, en ik wil dus eerst weten wat die offers zijn en hoe we het met dat budget gaan doen. Misschien zeggen we dan wel dat we zover niet willen gaan. U draait het steeds om. U zegt tegen ons: we weten nog niet hoe we het met dat geld gaan doen, maar we willen alvast van u horen dat u bereid bent om het met dat budget te doen. Ik wil echter de ruimte hebben om andere keuzes te maken: misschien iets minder naar cultuur en iets meer naar welzijn.

Ons laatste punt gaat over de bestaande partners in het sociale domein. In de notitie wordt veel aandacht besteed aan bijvoorbeeld BUUV; een project dat met gemeentelijk budget is opgezet, waar de wethouder heel trots op is en waar een paar mensen per jaar mee geholpen worden. Maar waar is de aandacht voor bijvoorbeeld de sportclubs – mevrouw Koper memoreerde dat al eerder – en de kerken? De wethouder zegt dan lachend dat dit onder ‘et cetera’ valt. Dit is nou net de verkeerde insteek. Wat ons betreft kijken we eerst naar wat we in de stad hebben en naar de bestaande structuren. Daarna kijken we waar die structuren niet bestaan. We proberen dan bestaande structuren te versterken en misschien iets aanvullends te doen. Dat is iets anders dan in de eerste plaats het gemeentelijk project BUUV te noemen en dat ‘et cetera’ en de bestaande sociale partners. Wat ons betreft draaien we dat in de verdere uitwerking van het plan om.

De heer RUTTE: Ik hoor een heleboel, maar eigenlijk zegt u niets. U maakt geen keuzes, uw uitgangspunten zijn onduidelijk, u vindt dat bepaalde dingen onvoldoende zijn uitgewerkt. Ik denk dan: maak een keuze en leg ons die keuze voor, en kom met een amendement over wat u niet aanstaat. Nu hoor ik u alleen maar roepen wat u niet aanstaat en niet hoe u het wel wilt. Ik vind dat bijzonder teleurstellend.

De heer SNOEK: Wij bespreken vandaag de kaders voor de verdere uitwerking. Ik geef hier aan hoe wij tegen die kaders aankijken. Ik hoop dat ik duidelijk ben geweest. De burgemeester vraagt mij bij de hoofdlijnen te blijven. Ik weet eigenlijk niet wat u nu aan mij vraagt.

De heer RUTTE: Dat is bijna niet te vragen, omdat u niks gezegd heeft.

Mevrouw KOPER: Laat ik maar eens proberen wat helderheid te brengen. Ik moet overigens wel zeggen dat we het nog eens over de titel moeten hebben. Bij Samen voor elkaar dwalen mijn gedachten altijd af naar Van Kooten en De Bie, die het altijd hadden over ‘samen voor ons eigen’. Dat lijkt mij niet de juiste associatie. De minister coördineert de drie decentralisaties. Zoals hij al zei, is het een van de grootste veranderingen in het binnenlands bestuur sinds decennia. Het is een grote opgave en een hele omslag. Mevrouw Breed refereerde daar al aan. Ze gaat gepaard met flinke taakstellingen en er moet ook heel wat geïnnoveerd worden. De aanspraak op burgerkracht is daarbij van groot belang. Toch wil ik even een citaat van Nico de Boer voorlezen, die ooit samen met Jos van der Lans eens het boekje Burgerkracht schreef. “Burgerkracht is een verwachting, een mooie fantasie, die niet met harde cijfers te staven is en waar we nog maar van moeten zien wat wel werkt en wat niet werkt.” Enige relativisering lijkt ons dus wel op zijn plaats. In de commissie hebben we een aantal zaken benoemd die aandacht verdienen. De heer Rutte zei al dat het domein Werk en Inkomen goed verankerd moet worden in het brede sociale domein. Daar moet namelijk de winst vandaan komen. Mensen moeten echt geactiveerd worden, weer mee gaan doen in de samenleving en hun eigen brood verdienen. De provincie is voor de PvdA altijd erg van belang. De inzet van sociale wijkteams zoals ze in de nota genoemd worden, is daarbij van groot belang. Daarbij moet er wel voor gezorgd worden dat de wijkteams een goede

afspiegeling zijn van de wijken waarin men aan de slag gaat. Door mijn collega Aynan wordt dat ook wel interculturalisatie genoemd. Het lastige in dit domein is de omslag binnen onze eigen organisatie. Ze betekent een andere manier van werken en een verschuiving van geld en aandacht binnen ons gemeentelijke schip, dat hierin een koerswijziging moet maken. Daar moeten we met zijn allen hard aan werken. Speciaal voor de heer De Jong sluit ik af met een citaat van een andere overledene in deze week: mevrouw Maggy Thatcher. Eigenlijk had ik er één willen gebruiken die niet zo relevant is, maar wel leuk: "If you want something said, ask a man. If you want something done, ask a woman." Maar wat hier beter past is: "Where there is discord, may we bring harmony. Where there is error, may we bring truth. Where there is doubt, may we bring faith. And where there is despair, may we bring hope."

De heer RUTTE: Mag ik daaraan een citaat toevoegen dat mij altijd bijzonder aanspreekt: "The problem with socialism is that you eventually run out of other people's money."

Mevrouw HUYSSSE: Hier kan ik natuurlijk niet overheen, maar ik zal proberen onze visie op het verhaal te verwoorden. Met Samen voor elkaar heeft de gemeente een steeds grotere rol in de regie over het sociale domein. Dat die rol met bijbehorende inspanningen met minder geld moet worden uitgevoerd, is en blijft zorgwekkend. Dat hebben we net tijdens de discussie ook al gehoord. GroenLinks meent dat de meerderheid van de mensen natuurlijk uitstekend in staat is om eigen regie te voeren en zijn eigen vangnet te organiseren. Er zijn en vermoedelijk blijven mensen die dit niet kunnen. Soms geldt dat tijdelijk, maar soms en misschien wel steeds meer ook permanent. Daar gaat het nu dus over. De gemeente weet bij veel zaken nog niet hoe de uiteindelijke wetgeving wordt, om nog maar te zwijgen over de effecten daarvan en de manier waarop we die in goede banen moeten leiden. Daar zijn we ons nu op aan het voorbereiden. Daarnaast zal de gemeente steeds meer een beroep moeten doen op de vrijwillige inzet van betrokken inwoners van Haarlem. Er wordt steeds meer gevraagd van bewoners om op een vrijwillige basis een bijdrage te leveren binnen de eigen kring, als mantelzorger, en daarbuiten, in de straat, de buurt, de omgeving en verder. Dat zal van veel mensen een gedragsverandering vragen. Daar spreekt deze nota ook over. Vroeger leerde je over dit soort zaken in allerlei verbanden: familieverband, schoolverband en gemeenschapsverbanden als de kerken. In de afgelopen decennia zijn we eigenlijk heel veel van dit soort eigenschappen verleerd. In de toekomst zal dit weer gemeengoed moeten worden. Eigenlijk is het een randvoorwaarde voor het slagen van een samenleving waarin we samen voor elkaar moeten functioneren, elkaar hulp moeten aanbieden en ook moeten vragen. De plannen die nu voorliggen, vindt GroenLinks een dappere poging om deze enorme taak en uitdaging waarvoor wij als gemeente gesteld worden, op te pakken. Het is dus essentieel dat we goede en duidelijke randvoorwaarden stellen en dat we als gemeente zorgen voor passende structuren. Die zijn in deze nota al aangegeven. Daarnaast moet natuurlijk altijd het vangnet in Haarlem in stand blijven, zodat de echt kwetsbaren daarop kunnen terugvallen. We willen nog wel een kanttekening meegeven wat betreft de financiën. Het zou de gemeente natuurlijk sieren als ze een nog duidelijker signaal afgeeft richting Den Haag dat voor de taken die nu met onvoldoende financiële middelen worden overgeheveld op termijn wellicht aanvullende middelen nodig zijn.

De heer RUTTE: Ik deel uw zorgen over de financiën, maar hoe weet u nu bij voorbaat dat de middelen ontoereikend zullen zijn?

Mevrouw HUYSSSE: We merken dat overal een korting of een bezuinigingstaak op zit. Net werd ook al aangegeven dat grote bezuinigingen worden gevraagd bij de uitvoering van deze opdracht. We hebben daarnaast steeds meer mensen die zorg nodig hebben. Denk daarbij aan steeds meer ouder wordende mensen die thuis blijven wonen en die hun eigen zorg moeten inroepen. Ik maak me dan ernstig zorgen over hoe dat op termijn wordt.

De heer VRUGT: Laat ik eerst even aanhaken op de interruptie van de heer Rutte. Het omgekeerde is immers ook waar: u kunt ook niet weten dat het wel genoeg is. Daar kom ik zo nog even op terug.

Inderdaad: 'samen voor ons eigen', zoals mevrouw Koper al even in herinnering bracht. Ik bedacht me deze week dat het wel heel erg schuurt als je de nota Samen voor elkaar noemt en op elke pagina minstens drie of vier keer hamert op zelfredzaamheid. Ik denk dat dat precies weergeeft welke problemen de Actiepartij met dit stuk heeft.

Mevrouw KOPER: Vindt u samenredzaamheid dan een betere term?

De heer VRUGT: Nee hoor. Het is meer zo dat je je kunt afvragen of je de titel Samen voor elkaar, die ik erg aansprekend vind, moet invullen met verwijzingen naar 'ieder voor zich'.

Mevrouw BREED: Bent u het dan met ons eens dat in de nota in ieder geval niet gezegd wordt dat mensen zich aan hun eigen haren uit het moeras moeten trekken? Dat suggereert u nu een beetje.

De heer VRUGT: Nee, maar het gaat wel die kant op.

Mevrouw BREED: Nou, ik weet niet wat u gelezen hebt, maar ik heb dat er in ieder geval niet in gelezen.

De heer VRUGT: Dat is dan prettig voor u. De wederkerigheid is voor ons een punt. Wij missen de stimulans tot wederkerigheid. Met de raad zijn we recent in Gent geweest en daar hebben we een mooi voorbeeld gezien. Ik zou zeggen: kijk daar als gemeente nog een keer naar. Daar hebben we al vaker op gehamerd. Waar is de innovatie in dit stuk?

Die mis ik ook een beetje. Ik kom daar deels ook op terug in de motie die ik hierover samen met de SP indien. Daarin zeggen wij: maak gebruik van die nieuwe initiatieven van onderop, van buurtbedrijven, of zorgruil. Die hoeft u niet eens op te zetten, want mensen zijn daar zelf al mee bezig. Dat soort zaken, daar zullen we echt naartoe moeten.

Mevrouw KOPER: U zegt dat u geen innovatie ziet. Volgens mij hebben we in de commissie gehoord dat er 44 projecten zijn ingediend voor het innovatiebudget. Is dat dan geen innovatie?

De heer VRUGT: Dat is erg mooi. Dat bevestigt dat er vanuit de stad allerlei initiatieven komen. Ik ben blij dat u ook vindt dat we daarop moeten inzetten. Ik heb nooit ontkend dat die initiatieven er zijn; integendeel.

Mevrouw KOPER: Wat zegt u nu eigenlijk met die motie?

De heer VRUGT: Laat ik het zo zeggen: ik verwacht meer innovatie vanuit de stad dan vanuit het apparaat hier.

Mevrouw KOPER: Dan bent u toch heel gelukkig met die 44 initiatieven?

De heer VRUGT: Dat vind ik heel prettig, maar het is natuurlijk jammer dat de gemeente wat dat betreft te weinig om zich heen kijkt, zowel in de eigen stad als in andere steden. Een ander probleem is dat gesteld wordt dat de basisinfrastructuur op orde moet blijven, terwijl allerlei clubjes en zelforganisaties omvallen of al omgevallen zijn, omdat we daar de stekker uit hebben getrokken. Het andere deel van de motie vraagt dus om juist die organisaties overeind te houden die zo'n breed bereik hebben bij mensen die veel minder zelfredzaam zijn.

Motie 16.1: Aan de Basis

"De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 11 april 2013, in beraadslaging over het uitvoeringsprogramma Samen voor elkaar, constaterende dat:

- op pagina 9, onder cluster B (basisinfrastructuur) uitgegaan wordt van het 'arrangeren van voorzieningen, het versterken van bestaande structuren en het bevorderen van actief burgerschap';
- juist bestaande, laagdrempelige voorzieningen en (zelf)organisaties als Release, PMO (en de daarbij aangesloten organisaties in onder meer het Basishuis van de Stichting HNPO) en andere (ook allochtone) zelforganisaties in de praktijk

- voortdurend in hun voortbestaan worden bedreigd door verlies van huisvesting en/of beëindiging van subsidie;
- meer en meer ook nieuwe initiatieven in de vorm van bijvoorbeeld buurtbedrijven ontstaan die eveneens een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen van Samen voor elkaar;
 - overwegende dat genoemde organisaties nu juist bij uitstek aansluiten bij de gedachte achter Samen voor elkaar als het gaat om het waar nodig ondersteunen en coachen van de zelfredzaamheid van Haarlemmers;

draagt het college op:

- genoemde (zelf)organisaties overeind te houden en zo hun rol te behouden voor het bereiken van de beoogde doelen uit Samen voor elkaar;
- daarnaast zo veel mogelijk ruimte te geven aan nieuwe initiatieven van onderop, zoals buurtbedrijven, Meetingz, zorgruil, et cetera;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de SP en de Actiepartij.

Ik sluit dan af met het punt waarover de heer Snoek al mooie dingen gezegd heeft: ‘rijksbudget is werkbudget’. De situatie is net als bij onderhoud en vastgoed, dat we eerder vanavond besproken hebben. We gaan ons ook daar nog niet vastpinnen op die norm van 3. Die is uitgangspunt, maar we pinnen ons er niet op vast, omdat we gewoon nog niet weten hoeveel geld we nodig zullen hebben om het onderhoud op dat niveau te houden. Daarvan is mijn stelling dat dat hier ook het geval is. Het lijkt echter op wat ik een aantal mensen eerder vanavond al heb horen zeggen. Zij zeggen: we moeten eerst de kerntakendiscussie nog voeren, of we krijgen de kadernota nog. Als we die lijn aanhouden, hoeven we nog maar twee keer per jaar bij elkaar te komen.

De heer RUTTE: Ik ga u toch dezelfde vraag stellen als de heer Snoek: wat is dan uw uitgangspunt?

De heer VRUGT: We kunnen werken met het voorstel zoals het is gedaan. We willen het echter niet vaststellen, simpelweg omdat we niet weten hoeveel geld er deze kant op komt en hoeveel te weinig dat mogelijk is.

De heer SCHOUTEN: Deze nota laat een goede, nieuwe vorm van samenwerking zien, en een vereenvoudiging van de trajecten richting één loket. Er is echter nog heel veel onduidelijk vanuit Den Haag. Ik kom dan in de buurt van de collega’s Snoek, Huysse en Vrugt. Het is misschien verstandig om even te wachten tot meer duidelijk is vanuit het Rijk. Daarnaast valt ons toch nog altijd tegen dat u automatische gedragswijzigingen verwacht van de bevolking, terwijl dat binnen de eigen organisatie niet eens lukt.

Mevrouw ÖZOGUL: De heer Vrugt heeft het net heel mooi verwoord: Samen voor elkaar, maar tegelijkertijd eigen kracht en zelfredzaamheid. Ook voor de SP stroken die niet met elkaar. In de commissie hebben we al aangegeven dat we om drie redenen niet voor zullen stemmen. Ten eerste vinden we het niet goed om te denken dat mensen, wanneer ze hulp nodig hebben, direct naar de hulpverleners toe zullen rennen. Wij zien dat de meeste mensen eerst om zich heen kijken en dus eigenlijk al doen wat de nota zegt. Vervolgens zoeken ze hulp. Anderzijds zijn ook wij er ons van bewust dat er heel veel Haarlemmers zijn die het zelf kunnen. Zij moeten het wat ons betreft ook zelf blijven doen. Voor de groep die het zelf niet kan, denken wij dat het niet lukt zoals het in de nota staat. Dat is de eerste reden. De tweede reden is al door het CDA genoemd en in de commissie ook al door ons. Dat is het werkbudget. Ook wij denken dat het niet goed is om te zeggen dat het rijksbudget werkbudget is. Wij hebben er geen vertrouwen in dat dit voldoende zal zijn. Ook willen we ons er niet op vastpinnen. Ten derde zijn wij van mening dat je door het gebruik van termen als Samen voor elkaar en zelfredzaamheid mensen niet tussen wal en schip mag laten vallen. Wij maken ons ernstig zorgen dat dit wel gaat gebeuren.

Mevrouw KOPER: Ik ga de heer Rutte herhalen: ik hoor vooral wat u niet wilt. In de commissie heb ik ook al gevraagd hoe u het dan voor zich ziet. “Pennies do not come from heaven”, zei mevrouw Thatcher. Ik heb u toen ook gevraagd waar u dan de middelen vandaan haalt.

Mevrouw ÖZOGÜL: Ik heb u net en ook in de commissie al gezegd dat, ook al komen er minder budgetten vanuit het Rijk, de gemeente ook zelf nog keuzes heeft. Een van de keuzes wat ons betreft is om de Dolhuysbrug niet te bouwen.

Mevrouw KOPER: Dat doen we ook niet. Ik weet dus niet hoeveel geld u daarmee zou willen besparen.

De heer SCHRAMA: Haarlem Plus wil een klein beetje bijdragen aan de discussie, en wel door te zeggen dat wij vinden dat dit document in ieder geval een structuur aangeeft. Je kunt daar blij mee zijn of niet, maar in ieder geval biedt het een handvat om mee verder te gaan. Dat is een goed punt. De invulling daarvan is een tweede. Die wordt gedomineerd door geld, en door ‘rijksbudget is werkbudget’. Ik ben het daar niet mee eens. Ik ben het meer eens met het CDA dat je moet kijken wat je aan taken nodig hebt en dat je daar je budget op moet baseren. Dat kan best eens minder zijn; het kan ook best iets minder zijn. Je moet dan bij de kadernota onderhandelen over wat hierbij de plussen en minnen zijn. Verder wordt er gesproken over de groeiende vraag naar zorg. Daarvoor komen steeds meer technologieën beschikbaar. We hebben een initiatiefvoorstel ingediend dat over een paar weken besproken wordt. Daar komt een aantal aspecten in naar voren dat hiermee te maken heeft. Dat laat ik nu even buiten beschouwing. We zijn echter wel degelijk bezig om te kijken naar nieuwe initiatieven en naar manieren om dingen op innovatieve wijze te doen. Die kunnen best goedkoper zijn dan vandaag. Op de lange duur kun je er best mee scoren. Die discussie volgt echter over een paar weken en is nu dus even niet aan de orde. Ik heb wel nog een punt van zorg. Het hele concept gaat ervan uit dat een aantal mensen goed in staat is om zichzelf te redden, namelijk 80%. 15% is dat niet. 5% is het helemaal niet. Op die basis kun je budgetten maken. Er zijn echter verschillende cijfers, en die zijn – zoals Dylan zegt – “blowing in the wind”. De 5% kan ook wel eens 7 of 8% zijn, en dan kom je schromelijk tekort. Als je daarop de zaken baseert, baseer je een heel document op luchtkastelen. Ik zou daarvoor willen waarschuwen.

Wethouder VAN DER HOEK: Ik ga niet op alles in wat gezegd is. Sommige dingen neem ik ook gewoon voor kennisgeving aan. Ik zie ze ook als aansporingen aan om daar bij de nadere uitwerking iets mee te doen. We staan voor grote veranderingen en zware keuzes. Wat we hier vanavond vaststellen is volgens mij niet meer, maar zeker ook niet minder, dan het kader of het handvat. Natuurlijk: het moeilijkste moet nog komen. Dat worden de specifieke keuzes binnen dat kader. Wat daarbij heel erg zorgelijk is, is dat de staatssecretaris daarbij vanuit het Rijk geen duidelijkheid geeft, bijvoorbeeld over de wettelijke kaders of de middelen die we daarbij krijgen. Natuurlijk gaat het om inmiddels ongehoorde bezuinigingen. Het moet nog maar blijken of we alles binnen het budget kunnen doen. Dat is ook onze zorg. Het Rijk speelt daarin een slim of, zo u wilt, sluw spel. Want wat niet kan, moet straks niet het Rijk aan de burger uitleggen. Dat mag de gemeente doen, op het moment dat we te maken krijgen met de harde realiteit en de individueel waarschijnlijk vaak zeer pijnlijke zaken die aan de oppervlakte komen. Toch neemt dat onze verantwoordelijkheid niet weg om nu wel te anticiperen op zaken die op een of andere manier zeker op ons afkomen. Zijn we dan te vroeg? Dat denk ik zeker niet. We moeten zeker anticiperen. We zijn nu niet de specifieke invulling aan het maken, maar de kaders. In de structuur daarvan zitten denk ik goede zaken, die ook bijvoorbeeld de SP moeten aanspreken: bijvoorbeeld ontdebelling van al die zorgverleners die over de vloer komen, of kijken of je via het IAD de signalering goed kunt regelen met de partners in de stad. Die zaken kunnen we in die structuur regelen. Gaat een ambtenaar dan straks de keuzes maken bij het IAD? Nee, natuurlijk niet alleen. Ten eerste scholen we de mensen, zodat ze weten waar ze het over hebben. Ten tweede organiseren we die loketten

met partners in de stad die iets meer verstand hebben van bepaalde zaken. Ten derde is het natuurlijk wel zo dat we ons ermee moeten bemoeien wie wordt doorverwezen. Als je een zaak aan de specialistische zorg overlaat, dan zeg je eigenlijk: hier heeft u onze portemonnee, kijkt u maar wat u ermee doet. We moeten daar op de een of andere manier dus wel bij betrokken blijven. Dan kom ik op de discussie 'rijksbudget en werkbudget'. Gelukkig is er nu de motie Schouw in de Tweede Kamer die ons helpt. Die roept het Rijk op om te laten zien waar de risico's zitten ten aanzien van de financiering. Ik ben daar enerzijds blij mee, maar ik ben wel benieuwd hoe dat onderzoek wordt uitgevoerd. Als dat wordt uitgevoerd op basis van de bestaande structuur, zou dat immers kunnen betekenen dat je geen goed beeld krijgt van de vraag of je het met die rijksmiddelen kunt redden. Je moet er natuurlijk wel van uitgaan dat je een totaal nieuw systeem neerzet. We wachten dat echter af. Mocht daarbij blijken dat het budget bij voorbaat als onvoldoende wordt ingeschat, dan laten we natuurlijk in VNG-verband en in G32-verband van ons horen bij het Rijk. En neemt u van mij aan: die lobby en die gesprekken vinden op dit moment echt bijna wekelijks plaats. Gaan we het budget dan passend maken? Nee. Gaan we dan op voorhand zeggen dat het passend is? Nee, ook niet. De inzet bij 'rijksbudget is werkbudget' is dat we zullen kijken hoe ver we kunnen komen als dit het budget is waarmee we moeten werken. Dat staat in de nota. Als blijkt dat we het niet redden met dat rijksbudget, dan komen we bij u terug. We moeten daar dan keuzes in maken.

De heer SNOEK: Dit raakt de kern van onze vraag. Zegt u dat u bereid bent om gaandeweg het proces en tijdens de inrichting van het proces bij de raad terug te komen? En als we moeilijke keuzes moeten maken, bent u dan bereid om nog voor 2014 bij te sturen? We kunnen dus ook vooraf al zeggen dat het niet past binnen de kaders zoals het Rijk die meegegeven heeft?

Wethouder VAN DER HOEK: Nee. Wat hier voorligt, is de structuur. Ik vraag of u ermee kunt instemmen dat we binnen die kaders aan het werk gaan. Vervolgens komen er straks allemaal deelnota's waarin wij bijvoorbeeld zeggen hoe we de huishoudelijke hulp of de persoonlijke verzorging voortaan gaan vormgeven. Op voorhand proberen we natuurlijk in te schatten of we het redden met het budget dat we hebben. Soms moet je er gaandeweg achterkomen dat iets niet werkt. Dat hebben we ook in de commissie al besproken. Ook als je kijkt naar hoe het kabinet werkt, ben je nu meer gedwongen om het te gaan doen en gaandeweg te controleren of je op de goede weg bent en of het het beoogde effect heeft, en dan weer bij te sturen. Als we in dat proces zien aankomen dat we het niet gaan redden, dan delen we dat natuurlijk met u. Over de inrichting van al die deelprocessen komen we bij de raad terug. U zit daarin dus gewoon aan de knoppen. U begint weer over BUUV en vraagt ons ook te kijken naar bestaande structuren. Ik durf te zeggen dat BUUV inmiddels ook een bestaande structuur is. Daar heeft u als raad nota bene geld voor vrijgemaakt. U heeft daartoe besloten. Waar ik een beetje moe van wordt, is dat elke keer gedaan wordt alsof het college BUUV op een achternamiddag heeft bedacht, en besloten heeft daar maar wat geld tegenaan te gooien. Daar heb ik echt moeite mee. U heeft daar bij uw volle verstand gezamenlijk toe besloten. U krijgt binnenkort de MKBA. Inmiddels hebben heel veel Haarlemmers daar baat bij. Voordat u dat nu iedere keer bagatelliseert, zou ik u willen aanraden eens met de mensen in de wijken te gaan praten en te vragen hoe zij BUUV ervaren. Ik zeg niet dat het zaligmakend is, maar ik durf wel te beweren dat het zo meteen een belangrijk element in de basisstructuur is. Dat 'et cetera' dat u noemde, is niet gemakkelijk bedoeld. Ik heb dat ook in de commissie uitgelegd. Dat schema moet op een bepaalde manier wel behapbaar zijn. Daarom staan onder andere de kerken – ook bestaande structuur en ook waardevol; dat ben ik helemaal met u eens – onder het kopje 'et cetera'. Daarmee is echter niet bedoeld dat ze minder belangrijk zijn dan andere zaken.

Zelfredzaamheid betekent natuurlijk niet 'zoekt u het zelf maar uit'. Dat betekent: wat doen andere voor u of samen met u? Dat kan de gemeente zijn, of de maatschappelijke partners. Dat is Samen voor elkaar. Ik kan er verder niks anders van maken.

Kijkt de gemeente te weinig om zich heen? Nee, zeg ik dan. We hebben breed gekeken naar en met zorgaanbieders, andere maatschappelijke organisaties, naar initiatieven in het land. Ik herken me daar dus niet in.

En tot slot die percentages. Die zijn natuurlijk helemaal niet uit de lucht gegrepen, mijnheer Schrama. Ze zijn gebaseerd op onderzoeken elders. Ik ben het met u eens dat het aannames zijn. Het maakt daarbij niet zoveel uit of het dan 8% is of 10%. Het gaat erom dat je een richtlijn of een beeld hebt van wat ongeveer de populatie is waarvoor wij het doen. Je kunt daar in je maatregelen dan rekening mee houden. Ik zou zeggen: laten we nu samen aan het werk gaan.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu stemmen over de motie Aan de basis. Wilt u daar een advies over geven, wethouder?

Wethouder VAN DER HOEK: We ontraden de motie, en wel om twee redenen. Ik vind dat u eraan voorbijgaat dat we inmiddels een subsidiesystematiek hebben. Die hebben we niet voor niets vastgesteld. Daarnaast gaat de motie volgens mij voorbij aan wat we hier aan het doen zijn, namelijk de ruimte creëren om opnieuw naar het totale domein te kijken en te kijken of we het anders kunnen inrichten. U gaat deels voorbij aan dat deel van de kanteling, door te zeggen dat u een aantal organisaties op voorhand vrijstelt. Zij hebben dan een soort gegarandeerde plaats. Daar heb ik moeite mee. Volgens mij is dat niet de juiste benadering. We moeten het in zijn totaliteit bekijken. Als het goede initiatieven zijn, die zich hebben bewezen, ben ik ervan overtuigd dat ze ook straks bij de uitwerking overeind zullen blijven.

De VOORZITTER: We gaan eerst stemmen over de motie Aan de basis. Wie steunt de motie? Dat zijn Sociaal Lokaal, de Actiepartij en de SP. Daarmee is de motie verworpen. Wil iemand een stemverklaring bij het voorstel afleggen?

De heer SNOEK: We steunen het voorstel, met uitzondering van besluitpunt 3 over het werkbudget.

De VOORZITTER: Wie steunt het voorstel? Dat is de raad, met uitzondering van de Actiepartij, de Ouderenpartij en de SP. Daarmee is het aangenomen.

MOTIES VREEMD

17. MOTIE CDA INZAKE MEEUWENOVERLAST

De heer VISSER: In 2009 kwam de eerste meeuwenmotie, ingediend door de heer Cees-Jan Pen. Die werd met grote meerderheid verworpen. Bovenaan deze motie ziet u dat een groot deel van deze raad wil meewerken aan het terugdringen van de overlast.

Motie 17: Verwisselen meeuweneieren

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 11 april 2013, overwegende dat:

- veel Haarlemmers ernstige overlast ervaren als gevolg van broedende meeuwen;
- het ministerie van EZ (voorheen ELM) heeft toegezegd om desgevraagd ontheffing te verstrekken voor het verwisselen of behandelen van meeuweneieren;
- hiermee de overlast lokaal kan worden verminderd;
- aan deze ontheffing door het ministerie voorwaarden worden gesteld ten aanzien van de communicatie, preventieve maatregelen en monitoring;

verzoekt het college:

- bij het ministerie van EZ een verzoek in te dienen tot ontheffing voor het verwisselen of behandelen van meeuweneieren;
- een aannemer te machtigen die voor rekening en in opdracht van de eigenaren de meeuweneieren kan verwisselen of behandelen;
- middels de beschikbare communicatiekanalen deze mogelijkheid aan Haarlemmers

kenbaar te maken;
en gaat over tot de orde van de dag.”
Ondertekend door: het CDA, de PvdA, de VVD, Sociaal Lokaal, de OPH, de Fractie Reeskamp, D66, de SP, de Actiepartij en Haarlem Plus.

Wethouder VAN DOORN: Het college neemt deze motie over. Voor ons als gemeente zitten hier geen kosten aan vast. Wel zullen we dergelijke voorzieningen faciliteren. Waar staat dat hierdoor de overlast lokaal kan verminderen, klopt dat. Ik sluit echter niet uit dat elders lokaal dezelfde soort overlast juist zal ontstaan. Dat is een mogelijk effect van deze motie. Verder nemen wij de motie over.

De VOORZITTER: Wil iemand een stemverklaring over deze motie afleggen?

Mevrouw HUYSSSE: Ik had willen zeggen dat GroenLinks het heel moeilijk heeft met deze motie. We begrijpen heel goed dat mensen overlast ervaren. We geven echter de voorkeur aan de bestaande aanpak, waarbij daken meeuwenwerend worden gemaakt. Zoals de wethouder zelf al zei: de praktijk in voorbeeldsteden als Leiden en Alkmaar wijst uit dat het verlenen van een ontheffing en het toepassen van de aanpak niet de gewenste effecten heeft. Daarnaast zal die aanpak waarschijnlijk ook verplaatsingseffecten hebben. Ik ben dus bang dat we over een tijdje een ander probleem hebben. Dat moet de praktijk in Haarlem dan ook maar uitwijzen. Wij steunen de motie dus niet.

De VOORZITTER: Wie steunt deze motie? Dat is de raad met uitzondering van de fractie van GroenLinks. Daarmee is de motie aangenomen.

18. MOTIE PVDA INZAKEN SPEELPLEKKEN

Mevrouw SCHOPMAN: Het is een helder onderzoeksfeit, dat mede door het CDA naar boven kwam: er is een tekort aan speelplekken in Haarlem. Dat geldt met name voor de jeugd tot zes jaar en de jeugd van twaalf tot achttien jaar. Nu staat in de aangepaste nota Speelruimtebeleid dat we ook dertien overtollige speelplekken hebben. Je gelooft het haast niet, maar het is zo. Dat geldt voor de groep tussen zes en twaalf jaar. Het college stelt daarom voor deze plekken te heroverwegen. Er zijn verschillende lijstjes in omloop, dus de exacte feiten kennen we nog niet. CDA en PvdA vonden het echter hard nodig om een motie in te dienen. Wij dienen deze motie in met een fraai team aan spelers.

Motie 18: Samen delen ... samen spelen

“De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 11 april 2013, constaterende dat:

- uit onderzoek naar voren komt dat er voor kinderen tot zes jaar en voor jongeren van twaalf tot achttien jaar in Haarlem een tekort aan speelplekken is (O&S in opdracht van het CDA in 2011);
- 41% van de Haarlemmers ontevreden is over speelmogelijkheden voor kinderen en 52% van de jongeren (twaalf tot negentien jaar) behoefte heeft aan betere speelplekken in de stad (Omnibus 2010 en Digipanelonderzoek jongeren);
- in de door het college vastgestelde aangepaste nota Speelruimtebeleid 2013-2020 staat dat uit analyse is gebleken dat er dertien overtollige speelplekken voor zes- tot twaalfjarigen zijn en deze plekken daarom heroverwogen zullen worden met belanghebbenden, zoals wijkraden, bewoners en woningbouwcorporaties;
- het in overleg heroverwegen kan resulteren in het uitwisselen van toestellen met andere speelplekken, het omvormen van de speelplek voor een andere doelgroep of tot opheffing van de speelplek;
- bij opheffing van de speelplek ernaar wordt gestreefd deze om te vormen naar groen of naar een informele speelplek;

overwegende dat:

- Haarlem een verdichte en versteende stad is waarbij uit verschillende onderzoeken blijkt dat er een grote behoefte is aan verbetering van de speelmogelijkheden en voor diverse groepen aan uitbreiding van speelmogelijkheden;
- de financiële situatie van de gemeente Haarlem extra investeringen nu niet toestaat; verzoekt het college:
- indien na heroverweging met belanghebbenden wordt besloten een speelplek als overtollig te kwalificeren, met prioriteit wordt gekeken of deze plek omgevormd kan worden naar een speelplek voor een andere leeftijdsgroep waarvoor een tekort aan speelplekken bestaat;
- daarbij ook te kiezen voor een eenvoudige inrichting met ‘natuurlijk spelen’ en/of veldjes met stevig speelgras;
- speelplekken die tijdelijk groen of informeel worden heringericht te blijven reserveren als formele speelplek, opdat ze altijd weer probleemloos hiertoe omgevormd kunnen worden;
- bij dit alles actief en met voorrang op de overige belanghebbenden in overleg te treden met de jeugd aangezien het háár speelruimte betreft!

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de PvdA, het CDA, de Fractie Reeskamp, de Actiepartij, de OPH, GroenLinks, Sociaal Lokaal en D66.

De heer SCHRAMA: Door een of ander misverstand hebben wij de motie niet eerder gezien. Als dat wel zo was geweest, hadden we de motie zeker mee-ingediend. Onze steun heeft de motie sowieso. We zullen de motie dan ook steunen.

Mevrouw ÖZOGUL: We hebben de motie niet mee-ingediend, omdat wij er in een stemverklaring iets over wilden zeggen. Dat doe ik op deze manier. We zijn het volledig met de strekking van de motie eens en we zullen haar dan ook steunen. Als een speelplaats voor een bepaalde leeftijdsgroep overtollig blijkt te zijn, is het eigenlijk niet meer dan normaal dat gekeken wordt of de plek voor een andere leeftijdsgroep geschikt gemaakt kan worden. We zullen de motie steunen.

De VOORZITTER: Wie steunt de motie? Dat is de gehele raad. De motie is aangenomen.

Daarmee is de vergadering gesloten.

Einde vergadering om 22.45 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter